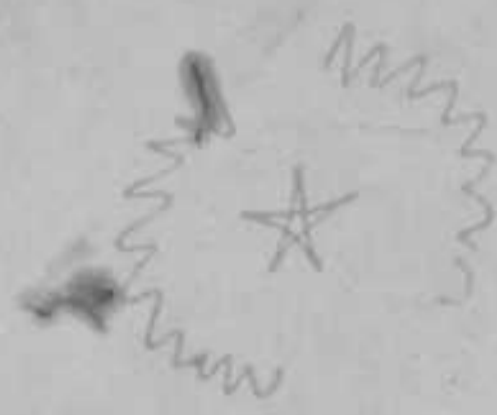

0250

DE SPIEGEL

0337/143 1

P8337
1431

C10003
32781

18
8

Bibliotek Delft
P 8337 1431

C 33278

„ACADEMIA”

Oude Delft 101-103

Telefoon 1776

Delft

Boekhandel en Antiquariaat
voor Techniek-Wetenschap-Kunst

Voor aankondiging In Januari begint te verschijnen:

ONDERDRUKKING EN VERZET NEDERLAND IN OORLOGSTIJD

Dit werk geeft een historisch alomvattend beeld van het verloop der gebeurtenissen op alle gebied van het maatschappelijke en culturele leven gedurende de gehele oorlogstijd. Een staf van vooraanstaande deskundigen op elk terrein geeft samenvattende beschouwingen van het belangrijke wat op het terrein hunner competentie gevallen is. Zij hebben persoonlijk onwettige, laakbare daden, die gedurende de bezetting in Nederland zijn gepleegd, uit betrouwbare bron opgetekend. Velen hunner zijn gegijzeld geweest of op andere wijze door den vijand gevonnis. Verschillende medewerkers zijn reeds in de duistere periode van de bezetting aan dit boek begonnen.

Dit werk wil zijn een onopgesmukt verslag van het lijden, de volharding en de strijd van ons volk in de oorlogsjaren van 1940-1945.

Een schat van illustratiemateriaal, die de tekst zal begeleiden, is reeds gedurende de bezettingstijd voor deze uitgave verzameld. De jarenlange voorbereidende arbeid, de namen der medewerkers en de alomvattende doelstelling rechtvaardigen de uitgave te noemen

een nationaal standaardwerk voor tijdgenoot en nageslacht.

MEDEWERKERS EN INHOUD:

De hoofdredactie wordt gevormd door den bekenden historicus Dr C. D. J. Brandt en Mr B. C. Slotemaker, directeur van de „Stichting voor den Arbeid” te s-Gravenhage. Zij worden bijgestaan door o.a. de volgende medewerkers: Lt.-Gen. W. J. C. Schuurman, militaire aangelegenheden; Prof. Mr J. P. A. François, volkenrecht; Zijne Exc. Min. W. Drees, politieke wilsvorming; medewerkers van de voornaamste kerkelijke gezindten, godsdienstig leven, Mr Dr J. Donner, rechtsbedeling, Dr L. G. Kortenhorst, economisch leven; Ir I. L. Louwes, voedselvoorziening; Mr L. J. A. Trip, financiën; Dr C. v. d. Bey, volksgezondheid; Ir W. Huyskes Sr, verkeer en transport; Dr J. P. Kruyt, psychologie van de bevolking; en vele, vele anderen.

OMVANG:

Circa 44 afleveringen van 64 pagina's, formaat 20 x 27¹/₂ cm., en gedrukt op een uitstekende kwaliteit illustratiepapier. De gehele omvang wordt vier delen met een gezamenlijke inhoud van ca. 2900 pagina's, waarvan een groot gedeelte gewijd is aan het **illegale verzet**.

ILLUSTRATIES:

Het gehele werk zal met 800 à 1000 reproducties worden geïllustreerd.

DE PRIJS:

per aflevering is ± f2.50. Het werk wordt compleet in vier delen geleverd, met vier losse prachtbanden en voor elk deel een afzonderlijke titelpagina en de inhoudsopgave. Afleveringen zijn niet afzonderlijk leverbaar. De prijs van het complete boekwerk in 44 afleveringen wordt ± f110. — plus vier banden à f3. — per band, is ± f122. — totaal.

LUXE EDITIE:

Het is de bedoeling van dit bijzondere werk 250 exemplaren gebonden in perkament of lederen band met goudstempel te doen verschijnen. Prijs per deel ca. f75. —.

VERSCIJNDATA:

Er wordt naar gestreefd om gemiddeld acht à tien afleveringen per jaar te doen verschijnen. De eerste aflevering verschijnt begin 1946.

INTEKENINGEN WORDEN NU REEDS AANGENOMEN.

TECHNISCHE BOEKHANDEL **WALTMAN**
 Binnenwatersloot 33-35, Delft, Telefoon 75.

De boekhandel
 voor het Technisch
 Hooger Onderwijs
 Gevestigd 1863

De intekening is opengesteld op het
Groote Nationale Herinneringswerk:
NEDERLAND IN OORLOGSTIJD

Verschijnt in 44 maandelijksche afleveringen of vier gebonden deelen. Met medewerking van een uitgebreide staf van deskundigen. Het werk zal ong. 1000 reproducties bevatten. Prijs per aflevering fl. 2.50. De eerste aflevering zal waarschijnlijk in Januari 1946 verschijnen.

Teekent thans reeds in teneinde zeker te zijn, dat U t.z.t. Uw exemp. ontvangt

Voor: Ontwikkelen
 Afdrukken
 Vergrooten
 Reproduceeren
 Atelier opnamen
 Reportage opnamen
 Boeken en Lampen

alens FOTO KINO

DELFT: Markt 36 - Tel. 1394.
 DEN HAAG: L.v. Meerderv. 94a
 Tel. 337576

J. M. A. de Groot
 Dames- en Heerenkapper

Speciaal adres
 voor alleen eerste kwaliteit toilet-
 artikelen, parfumerien, brillantines

Willem de Zwijgerstr. 1,
 hoek Julianalaan
 Telefoon 1810, Delft.

Thans leverbaar

GITAREN

Mandolines en
 Mandola's van het
 beroemde merk
 „Silvestri" Catania.
 Prima afwerking.
 Fraaie toon. Komt ze
 eens zien en bespelen

HEES & CO'S
 Muziekinstr.handel N. V.
 CHOORSTR. 1-3, DELFT.

Heinekens **BIEREN**

HET MEEST GETAPT.

3 punten
 van belang

- KWALITEIT
- VERZORGING
- SORTERING

die vindt U bij:

Sigarenmagazijn
van Domburg
 VOLDERSGRACHT 25

Het adres !
 voor Uw kleding is

Herenkledingmagazijn

A. KREYMBORG & CO.

Markt 14-16-18
 Delft.

Atelier voor herenkleding
 naar maat onder leiding
 van 1e klas gediplomeerd
 coupeur.

Kreymborg kleding
 Waarborg kleding

Ook dit blad
 werd verzorgd
 door

DRUKKERIJ **WALTMAN**
 A. J. MULDER

Koornmarkt 62 - Telefoon 1375
 DELFT

Voor het
BINDEN
 van Uw
 STUDIEWERKEN
 TIJDSCHRIFTEN - ENZ.

Blok & Koumans

Voorstraat 63, Tel. 195.

De meeste Boekerijen der T. H.
 worden door onze Firma verzorgd.

KAPPER D.S.C.

G. de Bruin

Oude Delft 74, Delft.
 Telefoon 641.

Een oude en
 goede Mos
 's-avonds even nog
 een biertje bij

JAN GAROS

MOTORSPORT

Wenscht U een *Motorfiets*

hetzij een Hollandsch, Belgisch, Fransch of Engelsch merk.
 Spreek dan met **FRITS CREEMERS, Motorrenner.**
 Markt 53, Delft, telefoon 2714 en . . . 't komt in orde.

Wij hebben van de beste motormerken de vertegenwoordiging voor
 Delft en omgeving en bij wie kunt U betere „Service" ontvangen
 dan bij een sport-vakman, met technisch geschoold personeel.

Omeufa . . . inderdaad
 Neerlands
 beste fabriekaart

Vraagt uw woninginrichter
 naar producten van de

Clubmeubel- en Meubelfabriek
 Choorstraat 28 - Delft - Telefoon 2383

Chr. Kuyten

CHOORSTRAAT 33
 TELEFOON 718

brengt dikwijls goed nieuws.

Omdat wij het beste brengen dat
 mogelijk is, in Uw nieuwe schoenen.

Tevens omdat onze reparatieinrichting
 aan alle eischen voldoet.

Wij zorgen
 dat U
 tevreden zijt

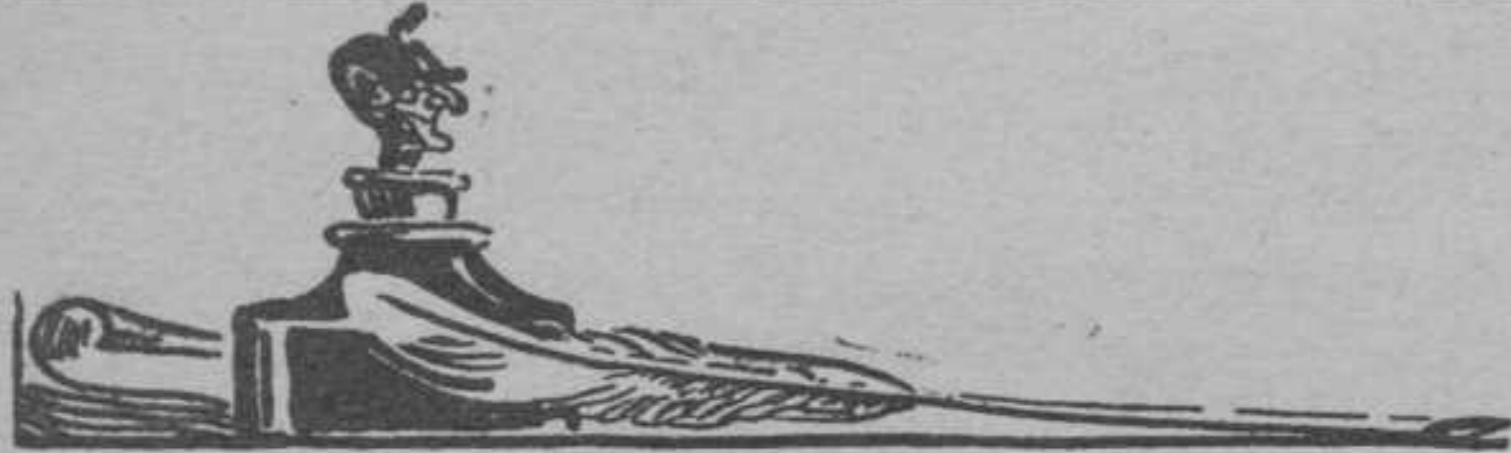
Probeert U het eens?

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
DELFTSCH STUDENTIENCORPS

ONDER REDACTIE VAN OUD-REDACTEUREN VAN „DE SPIEGEL”
HERDENKINGSNUMMER 22 NOVEMBER 1945

REDACTIONEEL

De Corpsmaagd weent en de Zot schrijft.

De Zot schrijft de lange lijst van namen dergenen, die door de Corpsmaagd worden beweend en die zijn woorden in de Spiegel niet meer zullen lezen.

Maar bij het schrijven naam voor naam flitsen beelden, voorvallen, brokken van gesprekken kris kras door zijn brein — en hij glimlacht.

Hij ziet ze allen weer voor zich zooals hij ze kende, in Delft, op de Societeit, in de kolommen van Almanak en Spiegel: niet beter dan zij waren en niet slechter, met hun goede en kwade kanten, met hun typeerende eigenaardigheden. Maar bovenal ziet hij mensen, die, hoe verschillend ook, één ding gemeen hadden: hun liefde voor Delft; vele facetten van de grillige spiegel, die het Delftsch Studenten Corps de maatschappij voorhield.

Als hij de lijst heeft geschreven en zijn veder neerlegt, glimlacht hij breeduit.

Zoo had de Redactie zich dit Herdenkingsnummer gedacht. Geen rij van zwaarmoedige in memoriam-stukken, maar van elk in een korte schets een beeld of voorval, dat hem weergeeft, zooals wij hem in Delft hebben gekend. Zij, die wij thans herdenken, spreken zoo het duidelijkst tot ons; duidelijker, dan door een opsomming van goede karaktertrekken en eigenschappen, welke te spoedig ontaardt in een reeks gemeenplaatsen.

Dat niet van ieder een schets als bovenbedoeld aanwezig is en de Redactie in vele gevallen tot haar spijt heeft moeten volstaan met het opnemen van een simpel bericht, is het gevolg van het feit, dat het velen te moeilijk bleek op deze wijze een vriend te teekenen. Het late verschijnen van dit Herdenkingsnummer is mede hierdoor veroorzaakt. De Redactie meende evenwel te moeten vasthouden aan datgene, wat zij zich voor oogen had gesteld en heeft daarom slechts schetsen, welke eenigermate hieraan beantwoordden, opgenomen.

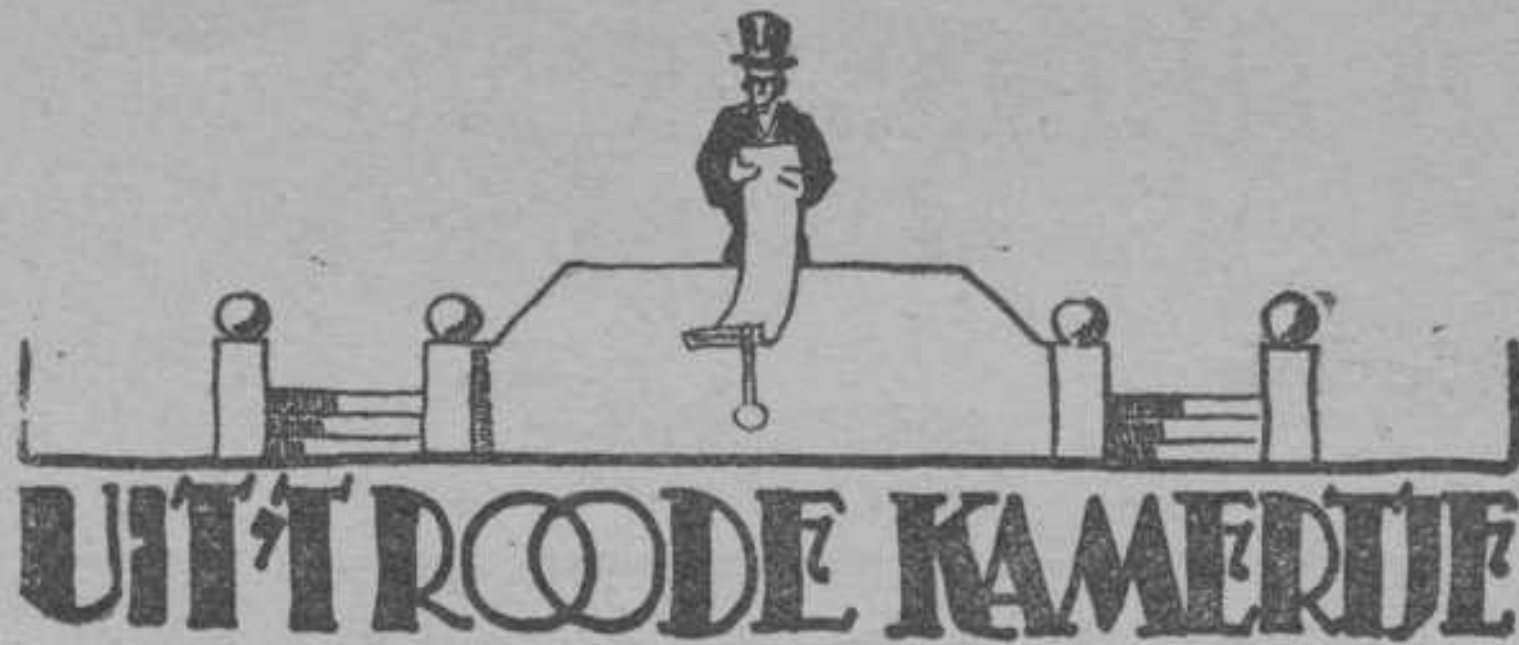
Met eerbied herdenkt de Redactie hier haar Eereleden

J. B. F. VAN HASSELT,
Ir. L. C. SLOTH BLAAUBOER,
C. T. DE IONGH,
J. W. VAN PIENBROEK.

Zij, die zich hun artikelen herinneren, weten wat de Spiegel aan hen is verschuldigd.

0337 A43

Het is met gevoelens van zeer verschillenden aard, dat de Senaat het verschijnen van het Herdenkingsnummer van het Officieel Orgaan van het Delftsch Studenten Corps „De Spiegel” begroet. Gevoelens van diepe droefheid om de vele leden, die in de afgelopen jaren het slachtoffer zijn geworden van een harden, meedoogenloozen strijd; gevoelens van vreugde over het feit, dat de Redactie van het Herdenkingsnummer een mogelijkheid heeft weten te vinden om hen te herdenken op een wijze, die den geest van het Corps het meest nabij komt: geen sentimentaliteit of overdreven droefheid, maar een eerbiedig gedenken van hen, die ons zoo nabij waren, door hen te schetsen zoowel in den strijd, die hen tenslotte het leven kostte, als in de sfeer, die hen zoo dierbaar was, de sfeer van het Delftsch Studenten Corps.

In de afgelopen jaren, waarin de noodlottige gebeurtenissen elkaar opvolgden met een steeds toenemende snelheid en in welke wij geen tijd hadden om ons alle slagen goed te realiseren, werden wij uit zelfbehoud vaak afgestompt en hard. Wij wilden niet beseffen, welke verliezen wij leden en trachtten door niet te blijven stilstaan bij het gebeurde den moed te vinden door te leven.

Nu de spanning is weggefallen, is het goed, dat wij onze gedachten een oogenblik bepalen bij de velen, die wij voortaan zullen moeten missen, opdat wij beseffen hoeveel zij voor ons beteekend hebben en trachten ons hen weer voor den geest te halen, zooals zij voor ons geleefd hebben en steeds zullen blijven leven.

De Senaat gedenkt met diepen eerbied alle leden, die in de laatste vijf jaren het Delftsch Studenten Corps zijn ontvallen. Hun aantal is groot en hun verlies voor een kleine gemeenschap als het Corps moeilijk te dragen. Telkens weer doen zij hun afwezigheid gevoelen, zoowel in intiemeren kring, als in de vereenigingen en disputen, waarin velen van hen zulk een groote plaats innamen.

In het bijzonder gedenkt de Senaat hier zijn Eereleden

Ir. W. M. REUHL,
J. B. F. VAN HASSELT,
Dr. Ir. P. H. CLAY,
Ir. G. L. M. VAN ES,
S. S. DE KOE,
J. LUYTEN,

de Oud-leden van den Senaat

J. H. KESSLER,
W. H. VAN LEEUWEN,

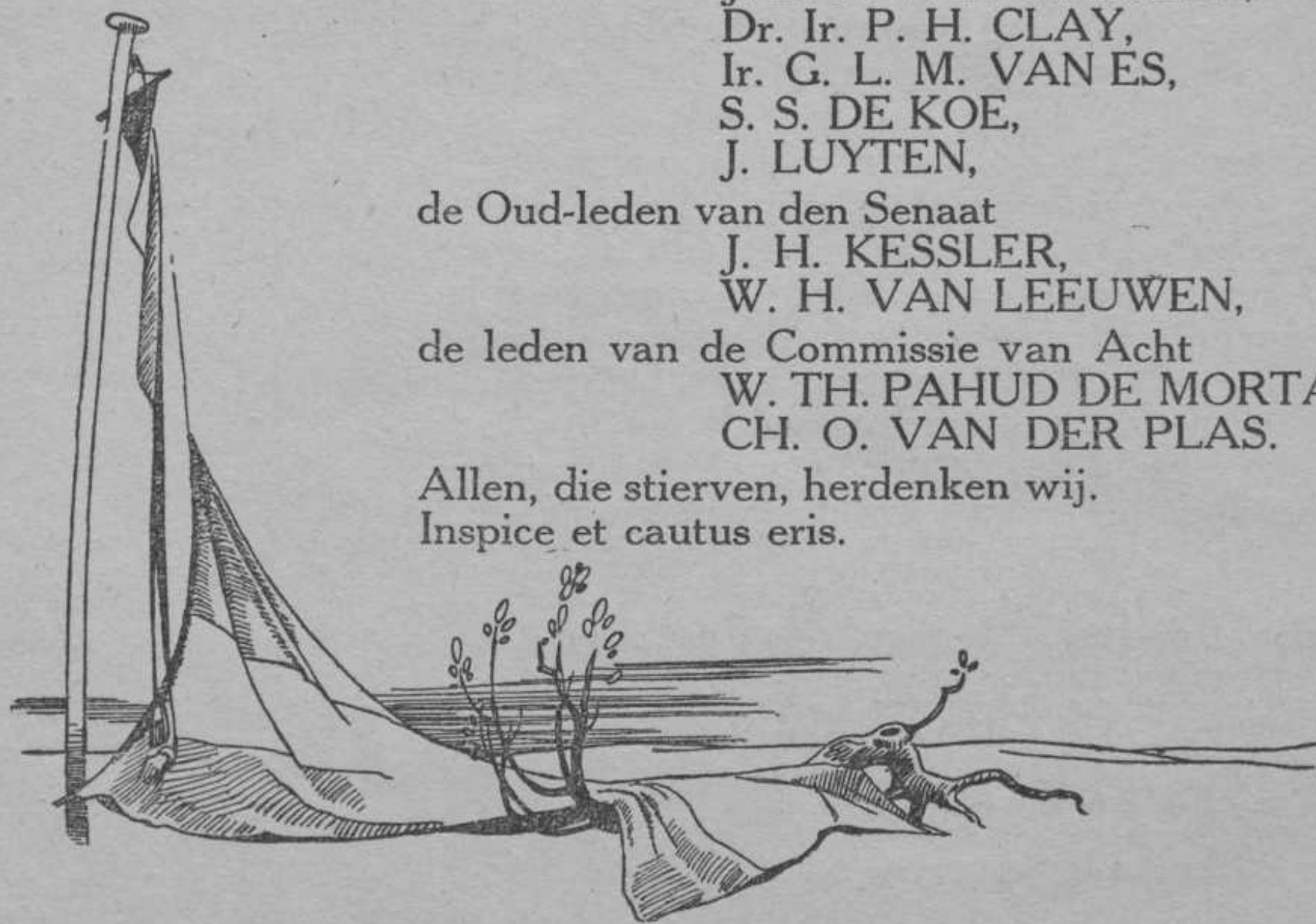
de leden van de Commissie van Acht

W. TH. PAHUD DE MORTANGES,
CH. O. VAN DER PLAS.

Allen, die stierven, herdenken wij.

Inspice et cautus eris.

DE SENAAAT

J. B. F. VAN HASSELT

geboren 26 Februari 1913, aangekomen 1931, werd in Augustus 1941 opgepakt, daar verdenkingen op hem vielen, omdat hij met Hugenholtz samen studeerde. Hij werd naar Scheveningen gebracht en via Amersfoort later als Schutshäftling naar Buchenwalde vervoerd. In dit concentratiekamp overleed hij September 1942 door uitputting.

Ir. W. H. VAN DOORNINCK

geboren 27 November 1914, aangekomen 1932, verrichtte enkele malen werkzaamheden voor de groep „van Hattem”. Hij werd in het voorjaar van 1942 gearresteerd en 20 Juli 1943 gefusilleerd.

Ir. G. L. M. VAN ES

geboren 18 April 1914, aangekomen 1932, is op 1 December 1943 plotseling te Leiden overleden.

J. VAN HATTEM

geboren 7 Mei 1914, aangekomen 1932, was in Augustus 1940 hoofd van een spionage-organisatie die zelf zenders fabriceerde, gegevens voor de geallieerden verzamelde en deze overseinde. Hij werd in zijn werk bijgestaan door W. van Hattem, K. L. Kámp, W. H. van Doorninck en J. W. van Pienbroek. Zij werden in het voorjaar van 1942 gearresteerd en allen op 20 Juni 1943 gefusilleerd. Zijn groep stond bekend als de groep „van Hattem”.

FRANS VAN HASSELT.

Frans gaf de eerste stoot tot het Studentenverzet, toen hij op 30 Nov. '40 voor de overvolle collegezaal van Prof. Josephus Jitta, wien het wegens zijn Joodsche afkomst verboden was zijn functie waar te nemen, een rede hield.

Studenten zingt —

Zingt luid en blij van harte.....

„Ik zal zelf wel eten, wat ik wil en iedereen heeft van mij af te blijven. Ik ben een mensch met een hart en gevoel, die liefde voor kunst heeft, die houdt van gezelligheid, die gevoel voor humor heeft, die averechts reageert op een technische of psychologische test, die onbruikbaar is voor een groot bedrijf, die efficiency haat, die niet modern is, niet geëxalteerd is, die de pest heelt aan radio's en bioscopen, die zijn kamer niet met filmsterren en reclameplaten versiert doch met direct licht verlicht, die bang is voor vliegtuigen, die niet graag in een auto zit, die van paardrijden houdt, een mensch, een echt, doodgewoon mensch, zooals menschen altijd zijn geweest, en geen gemotoriseerd stelsel van cellen, dat als een scheikundige stof door het leven wordt geageerd, geen machine, geen „door zijn eigen tijd” leeggezogen karkas.

Of ik het ver breng in de wereld, of ik veel geld verdien, of ik geëerd of veracht wordt, of ik ingeschakeld ben in het wereldgebeuren (bewust of onbewust), of ik een voorlichter ben, of ik nuttig

ben of schadelijk, het laat mij alles koud als ijs.

De lezer..... is..... dom! Te dom.”

(*** in twaalfde jammerklacht, 5-2-'37.)

Het is Zondagavond en Frans heeft thuis heerlijk piano gespeeld en bij het afscheid in de gang hebben z'n zorgzame ouders hem nog een briefje van tien toegestopt. De tram rijdt piepend in de bocht het Korte Voorhout ('s-Gravenhage) op, Frans vouwt de Spiegel dicht, schuift z'n handschoenen weer aan en voelt naar het koffertje op den grond naast zich, bij de Vijverberg moet hij overstappen in de Delftenaar, die hem nog bijtijds in de goede oude stad zal brengen om een potje te hakken bij Pa. Het ijzelt een beetje en het is druk in de Houtstraat. Hij trekt z'n kraag wat op en hoog boven ziet hij een kreeft in neonlicht. Uit een witbetegelde winkel straalt laat nog een fel licht, als je de deur open doet gaat er een belletje: „Juffrouw geeft U me voor een tientje van dat”, wijst hij en legt het briefje op de marmeren toonbank. Buiten slaat de wind extra koud op z'n gezicht, over de glimmende rail ziet hij het lichtje van de tram naderen: Delft. Het is niet vol en hij kiest zich een dwarsbankje in de bijwagen. Hij wikkelt het blik in de „Spiegel” en legt het in de leeren handkoffer die nu geopend op z'n knieën rust, hij neemt de brieven van Mozart eruit en leest. Zoo nu en dan flikkert het licht even en bij de Hoornbrug wordt het druk, een

dikke schommel ploft op de bank naast hem neer. „Koud hè meneer.” „Wat U zegt”. „Ja meneer, we krijgen sneeuw hoor, verleje jaar lag er om deze tijd al een dik pak en nou steekt die blinde darm van me weer zoo. 'k Ben geopeerd, zie U”. Frans knikt en als ze bij de Brasserskade uitstapt veegt hij onwillekeurig z'n jas af. Het is stil op 81 als hij het koffertje op de achterkamer wegzet, even de dierbare snuisterijen op z'n schrijfbureau met zorg rangschikt, de handschoenen opbergt en de pot caviaar in een van de ruime zakken van z'n winterjas laat glijden; dan gaat hij naar de oude waard.....

Als Pinokkio 's nachts weer over het O.D. loopt, zit z'n das scheef en er zitten vlekken op z'n schoone overhemd. „'t Is toch een verrekt gezellige vent; jammer dat het jongere jaar zoo de pest aan hem heeft.” Hij beschimpt een surveilleerende agent terloops, als hij de sleutel in het voordeurslot prikt en valt in bed spoedig in een diepe slaap. De bloemkool is scherp gekruid. De lezer is dom, daarom doet hij goed mijn verhaal over te lezen.

Ir. K. L. KAMP

geboren 15 December 1912, aangekomen 1932, was zeer actief werkzaam voor de groep „van Hattem”. Hij werd op 20 Juli 1943 gefusilleerd.

Ir. W. M. REUHL

geboren 14 December 1913, aangekomen 1932, vertoefde in Mei 1940 in het buitenland. Hij stak naar Engeland over, en werd in Mei 1941 met een regeeringsopdracht naar Zuid Afrika gezonden. Bij zijn terugreis in het najaar van 1942 werd zijn schip getorpedeerd, waarbij hij omkwam.

Dr. Ir. P. H. CLAY

geboren 7 Juli 1915, aangekomen 1933, is op 16 Juli 1943 op een vacantiereis in Friesland plotseling aan longontsteking overleden.

C. J. C. HUGENHOLTZ

geboren 23 Maart 1915, aangekomen 1933, was met J. van Blerkom een van de eerste leiders van een verzetsorganisatie te Delft. Toen er zich complicaties voordeden, werd op een moment krachtdadig ingrijpen noodzakelijk. De bekende kwestie „de Man” was er het gevolg van en vanaf dat oogenblik maakte het geheele Deutsche politie-apparaat jacht op beide. Hugenholtz trachtte via Spanje naar Engeland te ontkomen. Bij Gibraltar zou hij overgaan op een geallieerd schip. Hiertoe moest hij met nog een groep mensen, die in dezelfde omstandigheid verkeerden, vanaf een neutraal schip in zee springen, om dan door de geallieerden te worden opgepikt. Bij deze afspraak is hij te laat gesprongen, de anderen zijn door het geallieerde schip aan boord genomen, doch hij is verdronken.

Ir. J. J. OTT DE VRIES

geboren 25 September 1914, aangekomen 1933, is op 17 Mei 1945 te Bilthoven aan bloedvergiftiging overleden.

R. J. DE VRIES

geboren 30 Mei 1915, aangekomen 1933, trachtte in 1943 met zeven anderen naar Engeland over te steken, doch werd den tweeden dag op zee opgepikt en naar Rotterdam gebracht. Vandaar is hij via Vught, Natzweiler in Dachau terecht gekomen, alwaar hij 27 Februari 1945 is overleden.

PUM VAN ES.

De drie schrijfbureaux vullen de kamer bijna geheel, alleen nog een klein boekenkastje met er op een groot speelgoedauto, zelf gemaakt door Thijs, verder kan er niets meer bij. Achter de deur is het drie-verdieping bed met de verzen, dat de drie vrienden samen ontworpen en gebouwd hebben. Pum is alleen; Tonnie is natuurlijk in Scheveningen en Thijs met de anderen naar Amsterdam, die was in zoo'n uitgelaten stemming en de dikke had gezegd dat je nog niet hoefde werken in Januari en had weer zoo gek bier tuschen z'n tanden doorgesproken, maar Pum was van plan om te werken en had zich niet laten overhalen. Dat was toch ook lollig om het goed te doen. Hij scharrelt in de la naar pijp en tabak, wacht ook nog een „Zonnellitsje” voor de baas strakjes en z'n hand grijpt het doosje — traditio-

neel cadeau van grootvader — nou, de jongens hebben weer aardig geroookt; hij glundert. Wat is het heerlijk in Delft, wie vertelde hem toch van de schuilkerk op het Bagijnhof, van de Oud Katholieken, die geen echte kerk mochten hebben, nu zag het er van buiten uit als een gewoon huis, en zoo mocht het, zoo verdraagzaam waren de oude Nederlanders; leuk om te weten. Kom gezellige oude stoel en hij leunt wat achterover voor hij zich over de papieren buigt, die hij vanmiddag al had klaar gelegd, het werk vlot heerlijk, want Pum's enthousiasme en toewijding om het plezier van het weten doet al het andere vergeten. Wat ben je toch een best mensch, zegt hij, als de juffrouw een kop koffie brengt en met een glimlach bot er op: straks nog een, en dat doet ze, want Pum is de liefste van haar „Heeren” en kan in haar hart geen kwaad doen, in wiens hart wel?

Thijs had bij Narvik eerst niet mee naar binnen willen gaan en was in de auto gebleven tot Sanders muziek hem te machtig werd en was toen toch binnen gekomen om ons mee te troonen naar

Wullum. We kwamen terug op een haast leeg Societeit, het hooren van de ruitenwisscher had ons soezig gemaakt. Pum zou wel komen. Zijn wegblijven bracht het gesprek er op, wanneer je moest beginnen te werken om je P. nog te halen en nadat we ons gerust gesteld hadden werd het een ouderwetsche avond. Toch miste Pum's afwezigheid z'n uitwerking niet en ineens werd besloten om hem ter verantwoording te roepen. De Phoenixstraat, het Bagijnhof, het poortje, O.D. 223 en een moment later zijn we al in huis. Het is niet moeilijk om iemand, die gerust en voldaan slaapt uit het onderste bed te halen, maar op de trap is hij al klaar wakker en stribbelt tegen, maar wie is er tegen zes man opgewassen. Houdt ze vast de schooiers, roept hij de juffrouw toe, die in haar nachtjapon de gang in komt, maar hij kan een glimlach niet meer verbergen en als we hem beetpakken om het O.D. in te jonassen, geeft hij mee en ondergaat het als het hem toebehoorende voor z'n afwezigheid en wij probeeren tevreden te zijn met het resultaat.

C. T. DE IONGH

geboren 22 April 1916, aangekomen in 1934, was werkzaam bij de groep „van Hattem” sinds 1940. Hij stak later met R. S. Cohen in 1941 naar Engeland over, trad in dienst der R.A.F. en werd als piloot opgeleid. In Juni 1943 keerde hij niet terug van een vlucht boven Duitsland.

Ir. J. W. H. PENNING

geboren 21 September 1917, aangekomen 1934, offerde in 1942 zijn werkkring als Ir. bij de Philipsfabrieken op, om zich geheel aan het illegale werk te wijden. In den zomer van 1944 werd hij opgepakt door de S.D. en naar Vught gebracht, alwaar hij 5 Augustus 1944 is gefusilleerd.

N. R. J. PHAFF

geboren 15 Juli 1915, aangekomen 1934, is in den nacht van 30 Juni op 1 Juli 1943 vertrokken naar Engeland met een opvouwbare cano via de Brielsche Maas. Eerst na het einde van den oorlog is gebleken, dat hij waarschijnlijk met zijn tochtgenoot op zee is opgepikt en vermoedelijk naar Vught overgebracht.

Verdere gegevens ontbreken geheel.

E. C. SCHEFFER

geboren 17 Juni 1915, aangekomen 1934, trachtte naar Engeland over te steken, doch werd op 2 Maart 1943 op de Noordzee gearresteerd. Hij heeft in het Haagsche Veer, Vught, Natz-Weiler, Dachau en Neuen-Gamme gevangen gezeten, waar hij tenslotte in Mei 1945 is overleden.

Ir. L. C. SLOTH BLAAUBOER

geboren 6 Juli 1915, aangekomen 1934, was vanaf het begin van de activiteit van de groep „van Hattem” een van de medewerkers ervan. In September 1941 vertrok hij tezamen met J. M. Schouwenaar vanuit Noordwijk aan Zee in een opvouwbare cano naar Engeland. Nadien is nooit meer eenig levensteeken van hen ontvangen.

F. A. VAN VLIET

geboren 1 December 1915, aangekomen 1934, werd in 1944 opgepakt en naar Vught overgebracht. Vandaar werd hij naar Duitsland vervoerd alwaar hij in een concentratiekamp in Maart 1945 is overleden.

THIJS REUHL.

Thijs, voordat we er ons definitief bij neerleggen, dat je enthousiaste vroolijke en spontane leven ten einde is, zullen we nog één maal wat bladzijden uit het boek der herinneringen bekijken: Het is een mooi boek, voor jou en voor ons, die achterblijven.....

Kijk, op de eerste bladzijde staat je jeugd-vriend en neef Pum — wat een prachtige aanleiding tot plagerijen gaf die verwantschap. — Met hem was je altijd in de weer, jullie kenden elkaar door en door. Nu is hij ook heengegaan en misschien zitten jullie je nu samen vroolijk te maken om alle gekke dingen, die er op de Sociëteit gebeuren. Jullie hebt gelijk, het is het beste.

Kijk, daar is O.D. 223 en het 3de-etage-bed, het staat er nog net als vroeger, dezelfde spreuken sporen er een jongere generatie aan. Daar is de ronde tafel, die je met alle geweld moest hebben, omdat er een ongelimiteerd aantal gasten aan kon koffiedrinken. Daar is de juf-frouw, die een moeder was en zoo wilde je het ook.

Kijk, daar heb je je eerste ingenieursontwerp, het wonderlijke blauwe knettergeval met de twee luchtgekoelde cylinders en de triplex carrosserie, waarmee we reden naar Scheveningen, naar de dijk, zelfs interacademiales.....

Kijk, wat een kostelijke herinneringen aan de haast zorgeloze Senaatstijd en de ongeneeslijke gewoonte om te laat te komen, wat door hoogleeraren en zulke belangrijke personages weinig gewaardeerd werd, maar dan redde je aangeboren élan je uit de daaruit voortkomende netelige situatie. Het was één periode van spontane en voorbereide officieele en intieme feestelijkheid.

Kijk, daar is de kaars van Gothiek, die ik kinderlijk plechtig ontstak en ik zie weer al die vertrouwde gezichten achter de kleppen der door Rinus gebrachte pullen de ceremonieele dronk uitbrengen: den Koning..... En in gedachten rooven we weer het paardenhoofd van het Caroussel-vaandel.

Ik zie steeds meer, steeds meer, tot ik eigenlijk niets meer zie.....

Thijs, je leven in Delft was één zonnige lach, één climax, je was een toonbeeld van geluk en veine. Je leven in den vreemde hebben we niet meegemaakt, maar het moet wel zoo geweest zijn, dat kan niet anders. Die overtuiging geeft ons rust. En in de herinnering aan de opgewekte sfeer, die om je zweefde in je geheele leven vinden we steun bij onze pogingen om je heengaan te aangaarden.

We doen nu het boek maar dicht. Maar op stille oogenblikken bladeren we er nog wel eens in. Het is voor ons, tijdgenooten, het kleurrijkste, meest geliefde boek ter wereld.

P. EGAS

geboren 4 Augustus 1914, aangekomen 1935, is 25 April 1945 in Engeland, na 5 jaar actieve dienst bij de Kon. Marine, plotseling tengevolge van een hartaandoening overleden.

Ir. W. VAN HATTEM

geboren 6 Augustus 1916, aangekomen 1935, was zijn broer behulpzaam bij diens ondergrondse werk en werd eveneens 20 Juli 1943 gefusilleerd.

S. S. DE KOE

geboren 2 April 1915, aangekomen 1935, was al spoedig werkzaam bij een spionage-groep, waarvan hij in Mei 1943 de leiding op zich nam. Hij werd 17 December 1943 in Den Haag gearresteerd en door het Höhere Kriegsgericht te Utrecht op 10 Juni 1944 ter dood veroordeeld, waarbij de rechter verklaarde, dat hij „de Duitse oorlogsvoering onschatbare schade had berokkend”. H.M. de Koningin sprak persoonlijk Hare groote waardeering voor zijn werk uit. Hij werd gefusilleerd op 22 Juni 1944.

J. W. VAN PIENBROEK

geboren 4 Augustus 1917, aangekomen 1935, maakte deel uit van de groep „van Hattem”. Ook hij werd op 20 Juli 1943 gefusilleerd.

J. R. WIERSUM

geboren 3 Februari 1916, aangekomen 1935, was al vroeg bezig met ondergrondse werkzaamheden. Hij werd op 30 September 1941 gearresteerd en naar Scheveningen overgebracht, later via Amersfoort naar Duitschland getransporteerd, alwaar hij op 4 Mei 1942 te Oranienburg overleed.

wereld te zijn”, zeg ik.

„Ja”, antwoord Lucas. „idiot, dat hier nu niemand anders rijdt. Vooral die schippers, die weten gewoon niet wat mieters is”.

Voor Lucas bestaat er maar één ding, als er ijs is, en dat is schaatsen rijden. Hij kan eenvoudig niet begrijpen, dat andere menschen niet even krankzinnig enthousiast worden als hij. Maar die hebben we toch ook geïntrigeerd.

Toen we om 12 uur in Stavoren even uitrustten in het café waar Lucas, dank zij zijn individueele elfstedentochten een oude bekende was, hebben we bij de brandewijn-drinkende schippers geïnformeerd naar de hoedanigheid van het ijs op het IJselmeer. Verbaasd waren ze, dat we naar Enkhuizen wilden oversteken. Dat was in hun brein evenmin opgekomen als de tocht naar de rand van de wereld voor een middeleeuwsch zeevaarder. „Maar is het ijs dan niet dik genoeg en zijn er scheuren?” vroegen we.

Dat was nu niet direct het geval, het ijs was op sommige plaatsen wel 4 meter dik naar ze beweerden en op onze vraag hoe hun dat dan wel bekend was, bleek dat ze elke dag 5 k.m. uit de kust in gehakte bijten gingen visschen. Maar een tochtje naar Enkhuizen was met zijn 15 k.m. gewoon een onmogelijkheid.

Voor ons is het geen onmogelijkheid en we rijden juist heerlijk op de eenzame vlakke. Lucas blijft schuin achter me en elke keer, wanneer ik in zoo'n plek gekristalliseerd schuim blijft steken en val wacht hij geduldig.

„Je moet achter op je schaatsen staan, dan schiet je er vanzelf overheen” zegt

hij en doet het voor. „Dat is juist zoo kostelijk van die friesche doorloopers, daar kun je alles.....” En dan valt hij zelf.

„Stommerd” scheldt hij zichzelf uit „je denkt zeker, dat je goed genoeg rijdt. Maar je kunt het zelf niet eens.”

Er zijn heel wat menschen, die zooiets zouden zeggen om zichzelf maar een houding te geven. Doch ik besef, dat hij het eigenlijk meent. Het is vermakelijk om te zien, hoe hij zichzelf kan uitschelden, alleen omdat hij niet aan de eischen voldoet, die hij zichzelf stelt. Hij vertelde me eens, dat hij in oogenblikken van gevaar, waarin je zoo op het punt kan staan door zenuwachtigheid overmand te worden, de gewoonte heeft om zichzelf eens even een geduchte schrobbeering te geven en dan trekt hij van leer, dat hij wel gek lijkt om juist op zoo'n beslissend oogenblik zijn kop niet te verliezen. Enkelen hebben zijn systeem al met succes toegepast.

In Enkhuizen gaan we uit elkaar, ik zelf naar het westen en hij terug naar Stavoren om op tijd te zijn voor een afspraak op het ijsbal, dat buiten de dijken gehouden zal worden.

Het is geen wonder, dat hij, die de volgende dag de elfstedentocht even uit zal rijden zonder ergens onderweg te rusten, de overtocht terug in de helft van de tijd doet, welke we er samen over deden. En ik stel me de verbazing voor van de Staverversche burgers, als hij uit de mist en de fijne sneeuwstorm, die langzamerhand is komen opzetten uit het on-eindige niets van de zee zal opdoemen.

LUCAS KAMP.

We rijden in het middelpunt van een zuiver stereometrische formatie van geweldige afmetingen. Het grondvlak is een wit, cirkelvormig, plat vlak met een straal van minstens 5 km., begrensd door een horizon, waarop nauwelijks de kust van Friesland nog zichtbaar is. Boven ons welft zich de halve bol van de hemel, die lichtblauw straalt tusschen de enkele groote wolken, die met ons uit het Noorden komen aandrijven. En verder is het heelemaal leeg.

„Wat is het heerlijk om in zoo'n serene

geboren 10 November 1917, aangekomen in 1936, werd in November 1944 als gevolg van illegale werkzaamheden op straat in Amsterdam opgepakt en na een verblijf in de gevangenis aan de Weteringschans via Amersfoort naar het kamp Neuen-Gamme, later Sand Bostel in Duitschland door gestuurd. Hij overleed aan de gevolgen van een bloedvergiftiging op 28 April, de dag voor het kamp werd bevrijd.

CH. A. SIMON THOMAS

geboren 2 Jan. 1919, aangekomen 1936, was illegaal werkzaam. Door een toeval werd hij in Augustus 1944 in de trein opgepakt en naar Duitschland gevoerd alwaar hij in Februari 1945 te Neuen-Gamme overleed.

J. W. VAN SLOOTEN

geboren 12 Mei 1917, aangekomen 1936, was evenals zijn vriend R. A. de Vries lid van een verzetsorganisatie in Delft en hem trof hetzelfde lot. 3 Mei werd hij te Amersfoort gefusilleerd.

R. A. DE VRIES

geboren 7 Juli 1918, aangekomen 1936, was in 1940 reeds lid van een verzetsorganisatie in Delft. Hij werd in 1941 gearresteerd en in Scheveningen gevangen gezet. Later werd hij naar Amersfoort overgebracht, alwaar hij behoorde tot een groot proces waarbij velen werden ter dood veroordeeld. Ook hij behoorde tot de slachtoffers en viel 3 Mei 1942.

B. M. BERGER

geboren 14 Juni 1919, aangekomen 1937, is in 1943 via Spanje naar Engeland overgestoken, waar hij in dienst is gegaan. Hij is in Engeland gesneuveld (datum onbekend).

CHARLEY HUGENHOLTZ.

Hoelang sloegen ze al op elkaar? Elke slag werd zorgvuldig geplaatst en opgevangen in een onwrikbare massa en geen van beiden week.

„Charley is bedonderd om met K. te stoepen.”

„Ach je weet toch, dat hij blind is, als ie eenmaal iets in z'n kop heeft.”

„Jamaar, hij moet toch begrijpen, dat hij dat als President van het Bestuur niet kán doen.”

Het prestige van het Bestuur? Wat kon het Charley schelen? Dit was zijn zaak, een persoonlijke eerekwesitie had hij het genoemd en daarom hadden we er niets mee te maken. Niemand hoefde te zien waar de een den ander sloeg, en hoe zij onkwetsbaar schenen bij het opvangen der slagen.

De plaats achter de fietsenloods was niet verlicht. Slechts de matte weerschijs uit de helverlichte ramen aan de zijkant van de Societeit gaf een flauw vermoeden van de silhouetachtige figuren, die de binnenplaats als hun arena hadden verkozen. Als een jager op groot wild, die vanuit zijn spiedplaats het gevecht tusschen twee bruten uit de wildernis waarneemt, doch te ver tusschen het gebladerde door om duidelijk te kunnen zien wat er gebeurt, volgden we van boven de strijd.

„Hij geeft het op”.

„Wie is het?”

Eén van de beide figuren was teruggekeerd en stond hijgend op zij. De ander maakte geen misbruik van de tijdelijke uitputting van zijn tegenstander en

wachtte met gebogen hoofd rustig af. Toen deed de ander weer een stap naar voren en sloeg.

Onverantwoordelijk hard sloegen ze. Was hij dan vergeten, dat hij dadelijk officieele plichten had te vervullen, dat er een candidaat voor het Bestuur was te installeren? De kwestie was allang opgelost, toen Charley zonder te aarzelen of onnoodige woorden vuil te maken de vrouwelijke introductie uit de kring bij de haard had getild en naar buiten gedragen.

Maar K. had met zijn satyrkop een helische opmerking naar hem toe geslingerd en met zijn scherpe geest meteen de zwakke zijde van zijn ongecompliceerd karakter aangetast. Het was niet voor niets dat de sluwe demagoog een verachting had voor Charley, die zich alleen kon uiten in verwarde tirades en filosofische beschouwingen, die in de massaverzamelingen volkomen verloren gingen. Over zijn eer had Charley verwilderd gesproken, toen hij met K. door de achterdeur verdween en ik vraag me af of hij ooit in staat zou zijn geweest om een ander duidelijk te maken, wat hij ermee bedoelde, want hij had te veel Dostojewski gelezen dan dat hij kon begrijpen, dat hij zelf niet even helder was bij het onder woorden brengen van psychologische beweegredenen als die groote auteur.

Zij sloegen nog steeds en van boven meenden we zwarte vlekken op de gezichten te zien, die we als bloed aanmerkten, maar de slagen waren nog even vast.

En toen was het ineens afgelopen.

Door de fietsenloods gingen ze terug naar de zalen. Ze hadden de strijd waarschijnlijk opgegeven, omdat geen van beiden in staat was door het pantser van den ander door te dringen. De Grieken noemden dat een onkwetsbare huid, die men baby's kan geven door ze in een goddelijke rivier te baden, tegenwoordig heet dat incasseeringsvermogen als men van bokkers spreekt. Daar Charley noch een Griek was, daar was hij een te nuchtere noorderling voor, noch een bokser daar was hij te edel geciviliseerd voor, noch getraind genoeg, daar was hij bestuurslid voor, zullen we maar zeggen, dat hij taai was van lichaam, zooals hij standvastig was van geest.

Toen hij de commissariskamer binnen kwam, waren zijn haren gekamd en zijn jacquet was ongeschonden, maar zijn oog was tot een groote, blutwe, onsmakelijke massa uitgezwollen en hij lachte verlegen, ten antwoord op onze afkeurende opmerkingen, toen hij achter de bestuurstafel plaats nam.

J. W. VAN HAMEL

geboren 4 November 1920, aangekomen 1937, was al vroeg bij een spionnegroep aangesloten. In de zomer van 1941 stak hij naar Engeland over en ging in opleiding als piloot bij de R.A.F. Hij sneuvelde in 1944.

J. L. HESSELBERG

geboren 22 Augustus 1919, aangekomen 1937, werkte voor het Studenten Contact in Delft en was speciaal belast met onderling contact, correspondentie, interne administratie, falsificatie, etc. Het perceel Vlammingstraat 24 was in de nacht van 7 op 8 Aug. door de S.D. bezet. Komende van zijn slaapadres viel hij in handen van de S.D. onder de naam „von Slicher” en is onder deze naam op 30 Augustus 1944 te Vught gefusilleerd.

J. H. KESSLER

geboren 3 December 1919, aangekomen 1937, werkte in een spionnegroep. Na Mei 1943 wijdde hij zich geheel aan dit werk met groot succes. In November 1944 werd hij te Barchem in de Achterhoek door den beruchten S.D. man Johny de Drooge aangehouden en gevangen genomen. Denselfden avond nog overleed hij tengevolge van de mishandelingen, die men hem, wegens zijn hardnekkig zwijgen tijdens zijn verhoor, had doen ondergaan.

L. F. KLEIN BOG

geboren 4 Maart 1920, aangekomen 1937, werd in den zomer van 1944 te Delft opgepakt en via Amersfoort naar Duitschland vervoerd. Na zijn bevrijding uit een concentratiekamp bij Mainz, sloot hij zich bij het Amerikaansche leger aan en sneuvelde Maart 1945 bij het uitoefenen van zijn plicht.

W. H. VAN LEEUWEN

geboren 15 October 1919, aangekomen 1937, werd 5 September 1944 zonder eenige reden te Amsterdam op straat door de Landwacht neergeschoten.

HAJO CLAY.

Daar ben je: een arm op de koperen leuning langs het buffetafeltje en een vinger die een lok draait; gespannen aandacht voor de dobbelsteenen, die over het speelbord rollen; dan wippen de voorpooten van de stoel omhoog, je beenen strekken zich in je slobberige broek, je handen nu diep in de zakken, het tevreden gezicht wat verstrooid omhoog: „Vier glaasjes rood, Johan, en neem er zelf ook een”. — Morgen Hajo! —

Tegen het gordijn zitten wat late eerstejaars, die zoo nu en dan een steelsche blik werpen naar het buffetafeltje: één weet dat het Clay is, die toen hij president Senaat was toch iedere ochtend om 9 uur op college zat en die z'n C₁ deed toen hij in het bestuur zat en die nu wel gauw professor zal worden. Ja, dat weten ze, maar ze weten niet, dat je na het spel in druk gesprek niet de x-stralen behandelt, noch vertelt van de wetenschappelijke reizen, die je naast je Delftsche leven met je vader deed, maar een van die vele andere zaken waar je je in verdiept had en waarover je al spoedig, soms te spoedig een mening had, waar we met de grootste moeite iets tegen in konden brengen. Maar wat je deed, deed je grondig en zoo hebben we wat vaak lange avonden gezeten om de juiste zinnen en bewoordingen te vinden voor een officieele rede, waarvan de inhoud je geen moeite gaf; later hebben we zelfs je dissertatie zoo doorgenomen. Je verantwoordelijkheidsgevoel maakte, dat je vaak overdreven serieus was en dan begreep je niet, dat we je in het ootje namen, maar het was vooral het gemak waarmee je je losmaakte van je studie, dat we in je waardeerden. Nooit kwamen wij je tevergeefs halen en zelf was je altijd klaar met een plannetje voor een wandeling, een ijstocht, een biertje bij Pa, meneer Kindermans, de Engelsche Reet, tante Mina of willekeurig ergens in een landelijke kroeg.

Maar in de kleine kring aan het buffettafeltje zit je weer leelijk te roddelen, dat weet die eerstejaars daar niet en voor ons is het zo'n dierbare herinnering. En als je hem straks bij je roept voor een aanvankelijk kleineerend gesprek, dat onvermijdelijk toch serieus wordt, zul je een nieuwen vriend gemaakt hebben.

Zoo kwam het, dat er vele vrienden bijeen waren toen je afstudeerde, bij je promotie en voor het laatst op Westerveld. Het waren dierbare reünies in een moeilijke tijd. De cosmische stralen zullen hun weg wel vinden zonder je Hajo. En wij moeten wel, maar onze beste oogenblikken zullen we in gedachte met je blijven deelen.

JAN OTT DE VRIES.

„Ik zie Jan later al als een vitaal oud heertje”, denk ik als ik me bij de kring van de Zondagmiddag-borrel voeg, waar hij op de hem eigen drukke wijze zit te redeneeren: „Kijk als dit de maan is en de aarde daar, dan is het hier vloed door de aantrekkingskracht van de maan op het water”, legt hij uit, terwijl hij met een vinger in het nat op 't tafeltje teekent; „en omdat de aarde in een dag om z'n as draait, is het tweemaal per dag vloed en tweemaal per dag eb”. „Hoe kan dat nou, elk punt is toch maar eens per dag naar de maan toegekeerd en als er geen maan is, is het dan doodtij?” „Neeen kijk, hier aan de andere kant is ook vloed; dat komt omdat er in deze

twee punten eb is, daar wordt het water weggetrokken, en als de zon hier ook staat, is het nieuwe maan en dan is er juist springvloed, want de zon trekt ook aan.” „Wat weet jij nou van de zon, als je 's morgens met de gordijnen dicht en licht op zit te werken!” Jan Ott zwijgt. Vervelend ook, dat ze hem zoo zagen toen het buiten zoo heerlijk voorjaar was en de vogels in de boomen van het O.D. zaten en de toonen van Graaf Macaroni in z'n kamer drongen en die Cremona maar niet wilde sluiten. Hoe bepaalde je nou toch weer de horizontale bij een ingeklemde boog met een topscharnier. Nu heeft het probleem hem weer beet. Nee, nu niet vragen, geen geschikt oogenblik! Waarom was het nou vloed als de maan aan de andere kant stond? Als je hier een kracht H aanneemt dan..., verdomme dan toch. „Kijk de aantrekkingskracht is evenredig met het kwadraat van de afstand”, hij had het, „en die is hier het grootst en dan wordt het water niet zoo erg aangetrokken dan waar het eb is, en dus lijkt het hier vloed”. „Op de maan?” „Neeen, op de aarde, kijk”. Hij teekent opnieuw. „Maar stroomt het dan tegen de aantrekkingskracht in?” Hij sputtert, zooals vanmiddag, toen we na de 5de goal de tegenstander luidkeels kleineerden, dat we de vorige week met 10-0 verloren en dat dit niks was; dat deed je niet, vond Jan en dribbelde dan heftig weer met de bal naar voren. Hij moet haastig z'n glaasje leegdrinken als de kruij rondgaat en roept: „Johan, nog een nierbroodje”.

F. M. MEERTENS

geboren 16 November 1919, aangekomen in 1937, ging na aanvankelijk actief te zijn geweest in een andere verzetsgroep over naar de groep „van Hattem” en deed daar koeriersdiensten. Op 19 Maart werd hij gearresteerd. Tezamen met de anderen in het proces van Hattem werd hij op 26 Mei 1943 ter dood veroordeeld, doch kreeg later gratie, waarbij zijn straf werd veranderd in 15 jaar tuchthuis. Na 2 jaar in verschillende tuchthuizen in Duitschland te hebben doorgebracht, werd hij op 5 Mei 1945 in Neu-Munster door de Engelschen bevrijd. Hij bleek toen zwaar door t.b.c. te zijn aangetast en overleed op 9 Juni 1945 in het ziekenhuis te Groningen.

J. L. PLESMAN

geboren 18 December 1919, aangekomen 1937, stak gedurende de oorlog naar Engeland over en ging in opleiding bij de R.A.F. Hij sneuvelde in Engeland (datum onbekend).

D. W. STORK

geboren 29 Augustus 1918, aangekomen 1937, overleed op 5 September 1945 aan een boosaardige ziekte.

L. D. WOLTERS

geboren 17 Juni 1919, aangekomen 1937, wist in het begin van 1941 via Spanje naar Engeland te komen waar hij in dienst trad van de R.A.F. Diverse jaren heeft hij het leven van oorlogsvlieger met moed en succes geleid, waarbij hem diverse onderscheidingen ten deel vielen. 16 September 1944 kwam hij door een botsing in de lucht boven Engeland te vallen, wat hem zijn leven kostte.

H. J. ZADELHOFF

geboren 20 Januari 1921, aangekomen 1937, was al in 1940 bij het spionage werk betrokken en werd in 1941 gearresteerd. 3 Mei werd hij na het groote proces te Amersfoort in 1942 gefusilleerd.

COEN DE IONGH.

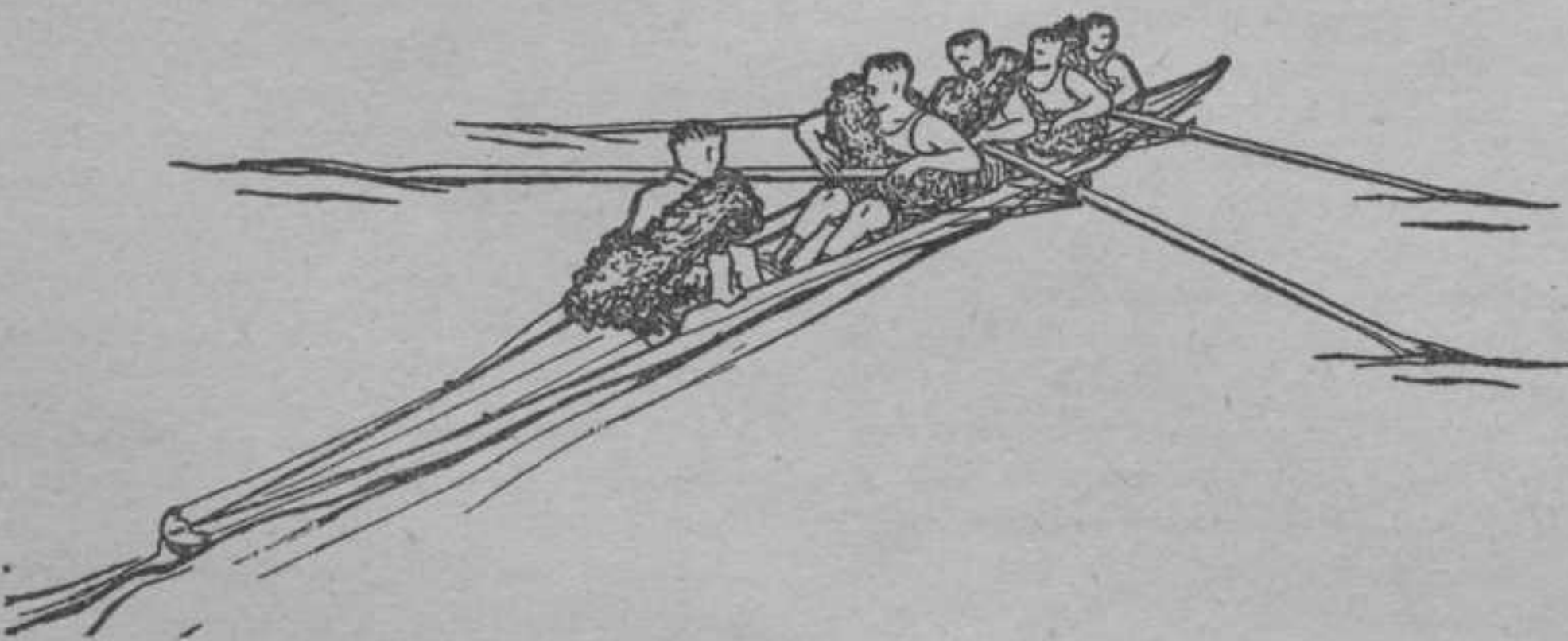
Er bestaat een foto van Laga's oude vier, welke in 1938 voor het eerst sinds jaren de Varsity weer won, die ongeveer een uur voor de wedstrijd is genomen. Op de Boschbaantribune zitten zes allergeukkigste kerels, nerveus en haast angstig bij elkaar gepakt. Zij schijnen volkomen onbruikbaar voor wat dan ook, om maar niet eens te spreken van een wedstrijd roeien. Zij zijn op van de zenuwen.

Toen Coen op een goede dag op O.D. 47 aankwam en zei: „Jongens, ik ga vannacht betere oorden opzoeken”, verkeerde hij haast in diezelfde zenuwachtige toestand, als op dien dag, dat uur voor de wedstrijd op de Boschbaan. Hij

vertelde van de kans, de voorbereidingen, van zijn heimelijke angst nu zijn hersenschim zoo fel reeël voor hem stond, hoe hij niet terug kon en niet terug wilde... Hij vertelde van de kleine onbelangrijke dingen die het hem zoo moeilijk maakten, zijn vader was jarig, hij kon geen afscheid nemen.....

Maar even plotseling als deze nerveuze spanning bij het lossen van het startschot verdween en plaats maakte voor een felle, ongekende strijdlust, een vastberaden wil, een onvermoeibaar doorzettingsvermogen, even onverwacht zal ook de metamorphose zijn geweest toen zijn kano eindelijk zee koos.

Coen won de Varsity.
Coen kwam in Engeland.

NICO PHAFF.

De ontbijttafel is onbezet en onbegeten als ik op deze Zondagochtend de kamer binnen kom. Blijkbaar zijn de meeste huisgenooten voor het weekend weg. Pief zal wel thuis zijn, waarschijnlijk ligt hij nog te rotten in zijn bed.

Ik kijk uit het raam en zie beneden mij op straat zijn onafscheidelijk Fordje staan, vlak tegen het water van het Oude Delft aan en tusschen twee boomen ingeklemd. Hoe hij het ding er tusschen krijgt is me altijd een raadsel, maar het staat er en je kunt er maar aan één kant instappen.

Intusschen komt Pief zelf de kamer binnen, gehuld in zijn paarse badjas en op sloffen; hij slaapt nog wat.

„Môge”, zegt hij en hij schenkt zich een kop afgekoelde thee in, „half twaalf alweer, 't is vannacht weer verdomd laat geworden. We hadden op de Societeit dat stel reunisten met de gramofoon en een contra-concert op de piano. Beide partijen probeerden 't zoo lang mogelijk uit te houden, en dan is 't Bestuur de dupe, want dat moet de zaak sluiten.”

Om wat uit te rusten van deze lange zin steekt hij een sigaret op met een lucifer uit het speciale doosje, dat altijd in de paarse badjas zit. Bij stukjes en brokjes vertelt hij over de gebeurtenissen van de afgelopen nacht, hoe tenslotte de piano geheel gedemonteerd werd, en hoe daarna ook de gramofoon tot zwijgen werd gebracht. Toen was voor de oude kerels de lol er af en gingen ze naar huis.

Al pratende komen we onder den indruk van de holheid en leegheid van dezen dag, die zich door niets bijzonders kenmerkt, en we voelen, dat er wat aan gedaan moet worden. Pief gaat zich dus aankleeden en inmiddels houd ik mij bezig met wat lectuur. Zoo lees ik in de Delftsche Schouw:

Pief — apéritief
Paf — pélav
Poef — Phoeniks,

en ik merk dat dit gedicht alleen geschreven is voor heele goede Corpsleden. Nico heeft zich aangekleed en we dalen de trap af. Buiten gekomen, blijft hij nog even aarzelend bij 't Fordje staan, maar omdat het weer minder slecht is dan het lijkt en omdat we intuïtief weten, dat we een wandeling van hoogstens twee minuten door de Zondagsstilte voor de boeg hebben, laten we het trouwe dier maar met rust. We gaan de brug over en als we dan de Lange Geer opwandelen zien we daar een stuk brood op straat liggen.

„Zonde”, zegt Nico, „de arme kindertjes in de Oostmark zouden er dol op zijn”, en we stappen voort naar mijnheer van Z., voor de Zondags-Bokma. Bij den ingang ontmoeten we het oude mannetje met de pruimwang.

„Je ziet, dat het 't eind van de maand is”, zegt Pief, „de wang is vol”, en we gaan de slijterij binnen.....

't Is goed zoo'n vriend te hebben, vooral op een lege Zondag.

P. A. FENTENER VAN VLISSINGEN

geboren 1 December 1919, aangekomen 1938, werd in December 1944 gefusilleerd.

P. C. GROENEWEGE

geboren 2 Februari 1919, aangekomen 1938, was al vroeg werkzaam bij het illegale werk. 4 Mei 1941 werd hij gearresteerd en op 25 September te Utrecht gefusilleerd.

W. F. HOOGEWERFF

geboren 29 April 1921, aangekomen 1938, vertrok op 12 Mei 1943 uit Nederland. Na een reis vol tegenslagen passeerde hij de Italiaansche grens in Augustus 1943. Hij bereikte de Geallieerden in Juni 1944 en meldde zich bij de opleiding voor parachutist en geheim agent. Na een korte training sprong hij af als sergeant voor Algemeenen Dienst op 22 September 1944 nabij Berkel en begon zijn werk te Rotterdam. Op 8 Maart 1945 sneuvelde hij te Scheveningen.

P. M. A. HUURMAN

geboren 10 Juni 1917, aangekomen 1938, behoorde tot de groep Pahud de Mortanges. Hij werd op 18 Mei 1943 gefusilleerd.

R. A. KOLLEWIJN

geboren 26 October 1920, aangekomen 1938, deed verdienstelijk werk in de illegaliteit. Hij overleed op 8 November 1944 te Delft aan de gevolgen van de verwondingen, opgelopen bij een vuurgevecht met de Landwacht en de Grüne Polizei.

J. C. KOLFF

geboren 13 November 1920, aangekomen 1938, was te werk gesteld in de buurt van Hannover. Begin 1944 trachtte hij naar Holland te ontvluchten, doch werd bij de grens gegrepen. Zes weken strafkamp lieten zijn geestkracht ongebroken, maar verzwakten hem lichamelijk zeer. Een longontsteking bracht hem in een ziekenhuis in Duitschland, alwaar hij in April 1944 overleed.

BERT SLOTH BLAAUBOER.

„Laat de wagen voorkomen, Petrus”, sprak de Heer, „ik heb vanmiddag nog het een en ander af te doen. O ja... eh... zonder chauffeur, ik rijd zelf”.

„Hemeltje lief”, zei Petrus, toen hij bij het sluiten van de poort nog juist ontwaarde, dat de fraaie limousine de weg naar de hel insloeg.

„Als dat maar goede voornemens zijn, en dat op Zondag!”

Enkele opdringerige Hemelingen, die bij het vertrek waren komen aanlopen, wist hij te bevredigen met een verzinzel over een dienstreis. Vervelend, die menschen die altijd alles willen weten; om te zorgen dat ze de boel niet in opspraak brachten, moest je zelfs als Hemelpoortbewaarder wel eens leugentjes er op na houden.

De duivel zat zich te amuseeren met een paar oude jaargangen van „Punch” toen de Heer bij hem werd aangediend.

„God, dat is gezellig, kom binnen.”

Een glaasje met een tip en een sigaartje werden door den eerwaarden bezoeker dankbaar aanvaard, en er ging eenigen tijd heen in stil genot vóór de Heer het doel van zijn komst onthulde.

„Ja, ik moet het eens met je hebben over die O'Brandy; ik heb gemerkt, dat jij ook al een oogje op hem geslagen hebt, en om je de waarheid te zeggen, ik gun je hem eigenlijk niet.”

De duivel dacht op zijn gemak na: „O'Brandy...” en polste eens: „Drinkt wel eens een beetje veel...”.

„Ik ook”, knikte de Heer prompt, „ja, graag, zoo, geen kop, dank je”.

De duivel probeerde het over een andere boeg:

„Ja, ondankbaarheid is tegenwoordig 's Godes loon, dat is bij jou al net zoo als op aarde. Je brengt de menschen mer de beste bedoelingen de wereld in. En die enkeling er onder, die je als „goed” zou willen aanmerken, maakt je nog het leven zuur met eischen en aanspraken, en je moet nog allerlei moeite doen om hem uit mijn vingers...”.

Met een glimlachend gebaar, waarachter een tikkeltje weemoed schuil ging, woof de Heer het argument af.

„Nu ja, ieder zijn meug, ik heb daar nu plezier in, en over enkele punten zullen we het nu eenmaal nooit eens worden. Ik moet je toegeven, dat het mij een enkele keer wel eens zwaar te moede is, dat gezwoeg met die menschenkinderen, verduiveld nog aan toe..., verduiveld...”

„Goddelijk drankje, die bessenjenever, nog een glaasje?”

„Eentje nog, maar dan werkelijk niet meer”, besliste de Heer, zich zijn grenzen realiseerend.

„Jammer”, vond de duivel, „je begon net los te komen”.

E. E. VAN RAALTE

geboren 13 October 1918, aangekomen 1938, behoorde tot de groep Pahud de Mortanges. Hij werd op 18 Mei 1943 gefusilleerd.

A. G. SMIT

geboren 4 September 1920, aangekomen 1938, behoorde tot de groep Pahud de Mortanges. Hij werd op 18 Mei 1943 gefusilleerd.

E. M. VON BAUMHAUER

geboren 30 Mei 1920, aangekomen 1939, beraamde al vroeg sabotageplannen en had zich toegelegd op het vervaardigen van springstoffen. In verband hiermee achtte hij het noodzakelijk om naar Engeland over te steken. Op zijn zorgvuldig voorbereide tocht is hij op zee door een storm overvallen en verongelukt (26/27 Februari 1941).

P. A. VAN DANZIG

geboren 9 November 1921, aangekomen 1939, poogde in Januari 1942 naar Engeland over te steken, moest echter terugkeeren en werd later bij de Fransch-Belgische grens gearresteerd. Via kampen in Frankrijk en Duitsland werd hij naar Polen gevoerd, waar hij in Maart 1944 is overleden.

E. R. KERKHOVEN

geboren 18 Maart 1921, aangekomen 1939, werd bij een Rijn-crossing op 19 Nov. 1944 te Ede-Wageningen zwaar gewond en stierf 5 dagen later, den 24en, niet herkend, als Engelschman in een Duitsch lazaret te Hoenderloo.

W. TH. PAHUD DE MORTANGES

geboren 1 Juli 1921, aangekomen 1939, was een van de organisatoren van het Studenten Contact. Verder vormde hij reeds vroeg met P. M. A. Huurman, E. E. van Raalte, M. H. H. Koenig, A. G. Smit en Ch. O. van der Plas een sabotagegroep, die zich bezig hield met spoorwegaanslagen en het vernielen van schepen met zelf gefabriceerde ontploffingsmiddelen. Door provocatie werden zij verraden en gearresteerd. Op 18 Mei 1943 werd hij gefusilleerd.

„Om terug te komen op O'Brandy, waarom stel je eigenlijk belang in hem, en zoo persoonlijk. Krijg je nog geen menschen genoeg in de hel?”

„O jé, meer dan me lief is. Weet je, het gaat me tegenwoordig niet meer om de hoeveelheid, maar om de kwaliteit! Ik koester het ideaal van de soortverbetering. Hoe meer goede menschen ik onder mijn invloed krijg, hoe meer kans ik krijg om betere bestaansvoorwaarden af te dwingen. Wie weet... wellicht breng ik het nog zoo ver, dat wij samen het toch nog eens eens worden.”

„Zoo, dus jij wilt van de hel een hemel maken?”

„Kom, nog een glaasje.”

Zwijgend werd dit geaccepteerd, en veruimden zich 's Heeren grenzen, waar uiteraard van „zwichten voor de verleiding” geen sprake was.

Gedurende enkele minuten bepeinsde de Heer hetgeen de Duivel te berde bracht; tenslotte hernam hij het gesprek.

„Slim ben je, maar je bent geen held.”

„Het een hoeft overigens het ander niet uit te sluiten, trouwens het gaat er om een ideaal te benaderen, en de methode waarop, door slimheid of door dapperheid of door een mengsel van die twee, ach, wat doet het er toe, is het belangrijk?”

„Nee, jij vindt van niet, dat weet ik, maar „dappere duivel” klinkt niet, en

„slimme duivel” past bij jou.”

„Accoord, als jij daar zoo'n punt van maakt, ik geef je graag je zin; a propos weet je dat O'Brandy een slimme duivel is?”

„Zoo?”

„Ja, hij is er met een kano vandoor, naar de overkant. En weet je waarom? Omdat hij een welvarend man wil worden”.

„Zoo, zoo...”

De Duivel brak zijn aanval af, omdat iets hem waarschuwde, dat hij niet volkomen au sérieux werd genomen, iets, waar hij slecht tegen kon.

De Heer daarentegen knikte hem eens vriendelijk toe, dronk zijn glaasje, en droomde wat voor zich uit.

Tegen die stille vriendelijkheid was de duivel niet opgewassen, en langzaam maar zeker kreeg hij het te kwaad met een onrustig gevoel.

Dit duurde zoo even tot de Heer plotseling héél veerkrachtig opstond, als was hij een jonggezel, met een majestueus gebaar zijn glas ontleed van het laatste bodempje jenever, en zèèr beslist het gesprek beëindigde: „Slimheid, welvaart, dapperheid, prààt jij maar, maar die ziel, die is voor mij!”

In de auto, vóór hij wegreed, deed hij nog een laatste trekje aan zijn sigaret: „En toch ben ik nog altijd slimmer dan jij”.

Welvaart. Hij, die wèl vaart.

Op een avond verscheen er een brief, die met spanning door de vrienden geopend werd: „Ha Vogels. Het is de moeite waard het te ondernemen...”

In gedachten voeren we mee in een kano, in het donker, weg van Holland.

Later hoorden we détails, die het beeld nog levendiger maakten.

Heel wat later kwam er een gerucht door, naar gemeend werd uit Italië: „Cornelis va bien...”

„Il va bien, hij vaart wèl”, dachten we. Daarna bleef het stil.

De afloop van den oorlog bracht zekerheid.

Hij voer wel, maar met een andere bestemming dan wij dachten.

Vaarwel Bert!

CH. O. VAN DER PLAS

geboren 8 September 1920, aangekomen 1939, behoorde tot de groep Pahud de Mortanges. Hij werd op 18 Mei 1943 gefusilleerd.

A. M. PLEYTE

geboren 8 Juni 1922, aangekomen 1939, nam actief deel aan sabotagewerk, waarbij hij zich voornamelijk bezig hield met bomaanslagen op treinen. 2 Augustus 1943 werd hij te Amsterdam gepakt en naar het Huis van Bewaring aan de Weteringschans gebracht, 1 October 1943 is hij te Bloemendaal gefusilleerd.

H. M. VIERLING

geboren 19 Mei 1920, aangekomen 1939, werd in Duitsland te werk gesteld. Na een twistgesprek, om de Duitsers van hun ongelijk te overtuigen, veroordeelde men hem tot 8 maanden concentratiekamp in Laden. Daar overleed hij op 26 December 1943 door uitputting.

R. S. COHEN

geboren 24 Juli 1922, aangekomen 1940, nam het initiatief om per kano naar Engeland over te steken en vertrok op 21 Juni 1941 tesamen met C. T. de Jongh. Deze zware en riskante overtocht brachten zij tot een goed einde. In Engeland nam hij dienst bij de R.A.F. om als piloot opgeleid te worden. Al spoedig onderscheidde hij zich zoo, dat hem de eer te beurt viel als eenige Nederlander de aanval op het Centraal Bevolkingsregister te 's-Gravenhage te mogen meemaken. (11 April 1944). Het rapport dat de toekenning van het D.F.C. vergezelde, teekende hem als volgt: „Zijn enthousiasme en volharding hebben zeer veel bijgedragen tot het succes van vele operaties”. Op 10 Augustus 1944 keerde hij niet terug van een nachtvlicht boven Frankrijk.

CHARLES SIMON THOMAS.

Het diner op N.I.A. is voorbij. Hors is weer uitgebreid met zijn lustrum bejubeld en er wordt druk gepraat en gebierd in de blauwige slierten cigarettenrook. Daar komt Charles op me af.

„En, hoe is 't?” vraag ik.

„Best, net een schitterende ruzie met zoo'n Leidschen kakvlegel”. Hij trekt een sarcastische grijns, z'n ééne wenkbrauw schiet ironisch de hoogte in en er komt een prachtig humoristisch verhaal over dien verdomden ploert, die wilde beweren, dat die Delftsche nuchterlingen enz.

„Enfin,” besluit hij, „k heb nou eigenlijk wel wat behoefte aan frissche lucht. Ga je mee?”

En even later loopen we op straat door den kouden winternacht. Onderweg vertelt hij me nog over „dien onhebbelijken professor, dien hij eens zoo goed op z'n nummer gezet heeft”, we praten nog wat over thuis, over een paar vrienden en dan opeens zijn we op den Kloveniersburgwal aangekomen.

De oude gracht is als een houtsnij met het witbesneeuwde ijs, de donkere wallekant, de witte straat, de zwartgeteerde geveltjes met de witte kozijnen en raamroetjes en er boven de besneeuwde daken tegen een donkere, heldere vrieslucht vol sterren en een ronde, volle maan. Het geheel is zóó mooi in zijn eenvoud, dat zijn genoegelijke verhalen opeens verstommen en we samen heel stil op een bruggetje staan te kijken.

„Wat prachtig”, zegt hij zachtjes en in dat ééne woordje hoor ik een wereld van genieten.

Stil loopen we dan verder door de sneeuw, voorzichtig haast, als bang om de grachtjes in hun wondere dromen te storen. Tenslotte steken we door naar het Damrak en we zuchten zonder precies te weten waarom, als we daar de breiige moddersneeuw óp het asphalt zien en een paar neonreclames in de hoogte, die fel staan te stralen.

„'t Was mooi”, zegt hij nog eens langzaam. En dan: „Wat ga je nu doen?”

„Ik geloof, dat ik maar in een hotel kruip; ik ben moe”.

„Nou, ik ga maar naar N.I.A. terug, 'ns kijken, waar ik dien Leidenaar nog mee op stang kan jagen.”

„Veel plezier dan. Dag.”

„Dag”.

En terwijl hij wegstapt, z'n handen in de zakken, naar den Dam toe, loop ik in tegenovergestelde richting, peinzend over die wonderlijke combinatie van onbezordheid, hartelijkheid en kantigheid, waardoor hij zich zoo vaak aan anderen

stootte, en van dit tòch zoo kunnen genieten van eenvoudige schoonheid in een stillen winternacht.....

JACOB WIERSUM.

Het was lente. De zon liet net haar eerste stralen binnen glijden in onze kamers op O.D. 35. Het beloofde een prachtige dag te worden. Jacob zocht naar een paar dictaten — het was bij negenen — en ik stond voor het raam en keek naar buiten.

„Zeg, kom eens kijken.”

Jacob kwam ook bij het raam staan en keek, eerst naar beneden op het O.D., waar verschillende collegangers reeds passeerden en toen maar boven in de lucht.

„Ja, je hebt gelijk, het is toch eigenlijk te gek!”

„Laten we die pokken-T.H. maar laten varen. Zoo'n dag mag je niet laten loopen. Kom, we gaan wat toeren”.

Er werd verder niet over gesproken. De dictaten zeilden door de lucht terug op zijn bureau. We trokken onze motorjassen aan en zeulden de motoren uit het donkere keldertje van O.D. 35.

„Waar gaan we heen?”

„Naar de bloeiende Betuwe natuurlijk!”

We traptten onze motoren aan en reden

weg. Spoedig was de lange toren van de Nieuwe Kerk achter ons, achter de horizon verdwenen. En ook Rotterdam.

We doken de Alblasserwaard in en genoten toen met volle teugen van de lenteprijs.

's-Middags lagen we lui tegen de dijk ergens in de buurt bij Varik en keken naar het scheepsverkeer op de Waal. Jacob wees me op eenige vogels en vertelde wat over hun leefwijzen en broedmethoden. Dat was een hobby van hem. Hij wist er machtig veel van. Thuis, op de boerderij, had hij hen bestudeerd in de weilanden en op het wad achter de boerderij. Hij vertelde me van het vogeleiland Texel, waar hij een paar weken had rondgezworven om hun gewoonten te leeren kennen.

Ik luisterde niet eens heel erg naar hem, maar mijmerde maar wat. Hoe kwam het toch, dat deze boerenzoon uit Groningen in het Corps zoo'n geziene figuur was en zooveel vrienden had?

Het kwam door zijn open karakter — je wist direct wat je aan hem had — en omdat zijn belangrijkheid niet uitging van druktemakerij. Hij had wat te geven evenals hij graag wat van zijn vrienden overnam. Hij wist wat ware vriendschap was, die niet alleen berust op gezellig borrelen.

Jacob was ondertusschen uitgepraat. We tuurden in volmaakt stilzwijgen nog wat over de rivier. Onder ons voer traag een lange sleep stroomopwaarts. Het werd zoo langzamerhand tijd om op te stappen.

„Zeg, je moet je carburator nog wat bijstellen, hij staat wat te arin”.

Jacob prutste nog wat aan zijn troetelkind. Dan stapten we op en knalden tevreden weer terug, naar Delft, waar de Sociëteit ons wachtte met de welverdienen borrels.

H. FALKENA

geboren 29 April 1920, aangekomen 1940, is op 7 April 1945 in Friesland door de Grüne Polizei opgepakt, en na mishandeld te zijn, doodgeschoten. Hij ligt met vijf anderen, die hetzelfde lot ondergingen, te Makkum begraven.

C. W. VAN HOLST PELLIKAAN

geboren 29 September 1922, aangekomen 1940, trad al in het begin der bezetting toe tot een illegale organisatie. Bij een inval in zijn huis in September 1941 wist hij te ontkomen en begaf zich naar veiliger oorden. Op aandringen van zijn groep keerde hij in October naar Den Haag terug. Verraad bracht hem in Scheveningen, vanwaar hij later naar de Gansstraat, te Utrecht overgebracht werd. Daar werd hij op 20 November 1942 gefusilleerd.

S. S. HOOGSTRA

geboren 4 December 1922, aangekomen 1940, werd bij een tweede poging om vanuit Duitschland te ontluchten bij de grens gepakt. Hij zat gevangen in diverse concentratiekampen, tot hij door de Amerikanen werd bevrjrd. Thuis gekomen deden zich de invloeden van de concentratiekampen lichamelijk gevoelen. Enkele complicaties in zijn ziekte deden zich voor en aan de gevolgen hiervan stierf hij in den zomer van 1945.

B. K. KEUTER

geboren 14 Augustus 1918, aangekomen 1940, was illegaal werkzaam, verleende hulp aan geallieerde vliegers en beschikte met enkele anderen over een zender. Enkele malen trachtte hij naar Engeland uit te wijken. Door verraad werd hij 7 Januari 1944 gearresteerd en via Scheveningen en Vught naar Duitse concentratiekampen gevoerd, alwaar hij 5 Maart 1945 te Bergen-Belsen overleed.

JAN LUYTEN.

Breed uit aan het buffet was hij op zijn best. Wanneer het officieele gedeelte was gesloten en de vereischte decoratieve vormelijkheid mét het lint in de vestzak was weggestopt, vond hij zijn ware plooi. Met bril en bier kon je hem dan lang zien zitten, soms wat zwaarwichtig theoretiseerend, soms verrukkelijke kolder uitslaand, maar altijd met een sfeer van rustige gezelligheid om zich heen. En als de balk al op de voordeur zat en de bedienden goeden nacht hadden gewenscht, prijkte hij er nog en praatte hij nog onverstoort. „Vader Luyten, kom naar buiten, geef ons gauw de zegen. Io vivat”, zongen we spottend, want iets vaderlijks en plechtstatigs had hij bij gelegenheid, zooals bleek uit zijn rede, of op de Corps- en Senaatsvergadering, waar hij feilloos de hamer zwaaide. Wat belangrijk was moest goed gebeuren en in stijl. Maar wat onbelangrijk was moest nog beter gebeuren en daar zorgde hij voortreffelijk voor.

Sinterklaas rijdt uit.....

In het voorste rijtuig zit hij, met fraaie baard, staf en mijter, de tabberd imposant om het lijf geplooid, minzaam wuivend naar de scheldende schooiertjes, die niet meer in hem gelooven. Daarachter een tweede rijtuig met vier tierende Pieten aan alle kanten eruit puilend, dreigend met zak en roe en pepernooten mikkend naar de burgerdochters. De tocht door Delft is lang en vermoeiend. Vele bezoeken moet Sinterklaas afleggen, vele kindertjes, bedienden en professoren vermanend toespreken en, wat het zwaarste is, vele uiteenlopende dranken, plakken leverworst en vreemde

zoetigheden behoedzaam en toch waardig tusschen baard- en snorharen doorwerken, maar zijn mijter wankelt niet. Noch struikelt hij over zijn tabberd of breekt zijn staf. En mogen de Pieten in het achterste rijtuig ook met het groeien der uren wat te dartel worden en gebrek aan begrip beginnen te toonen voor de lieve liedjes, die lieve stemmetjes hun verlegen en achter moeders rok toezingen, Sinterklaas blijft op zijn post, knikt en schudt, beloont en vermaant met gratie. Tot bij den laatsten professor, waar geen kindertjes zijn, maar wel twee freules op bezoek, en waar de champagne in wijde kelken opbruist, de mijter op de theepot en de baard onder tafel verdwijnt, ten prooi aan de hondjes. Dit bezoek duurt het langst van alle en is het vermoeiendst van alle. Zoodat niemand het Sinterklaas euvel kan duiden, als hij bij de afscheidsrévérence voor de freules de tabbard wat indecent hoog oplicht en in de lange gang wat moeite heeft met de parapluiebak, van de Pieten kan in dit verband

beter worden gezwezen. Maar gelukkig is het buiten donker en wordt er geen kinder-illusie voortijdig verstoord.

De champagne was de genadeslag, zelfs voor Sinterklaas.

JAN VAN PIENBROEK.

Steeds wanneer ik aan Jan terugdenk, zie ik in mijn gedachten niet één speciaal voorval uit zijn leven, doch een heele schakel van die korte flitsen, waar doorheen steeds, als een gouden draad, een intens plezier in dit leven loopt, een zoo prachtige opgewektheid, die al deze flitsen van herinneringen in één zelfde zonnige kleur zet. Zingend hoor ik Pien weer het stijle, bochtige trapje opstomelen naar de redactiekamer. Daar komt hij binnen, onze hoofdredacteur; hij begroet ons, 't glaasje schenkt de jongste redacteur vol, Pien drinkt ons toe. En onder zijn enthousiaste leiding wordt het plan voor den volgenden Spiegel uitgestippeld.

Hij kent Delft zooals weinigen: oud Delft, Delft met z'n kroegjes, hun waarden, en hun typische stamgasten. Pien kent ze allen en weet er van te vertellen op zijn vroolijke, puntige manier. Na afloop van de redactie-vergadering gaat Jan ons ook weer voor op onze speciale afkorting naar de Societeit, door een nauw gangetje langs een grachtenhuis over een schoolplein; een redactie-weggetje door Pien weer 't eerst in gebruik genomen. Dan zie ik hem weer door de Societeit loopen, als President van Motor na een nachtkaartleesrit, bewust van zijn positie — want dat was Jan — maar ook als animator van de gezelligheid. Of ik zie hem gaan in rok, loopend in de stoet naar de officiële tafel bij de bloemkoolspeech, als lid der Almanak-redactie, verheugd over het plechtige van dezen bijzonderen dag, waarin ook hij deelt. En steeds is er om hem die tinteling van vroolijkheid, die hem zoo eigen is. Die was ook bij hem, wanneer we feest vierden op de kermis in Middelburg, Jan's geliefde woonstad, of mossele aten met Zeelandia op het dispuut. En al deze gezonde blijheid werd verlijnd door een begaafdheid, die vooral tot uiting kwam in wat hij deed voor Almanak en Spiegel, in zijn spelen voor Apollo, in zijn optreden in het Lustrumspel Jan Klaassen.

M. H. H. KOENIG . .

geboren 19 Juni 1917, aangekomen 1940, behoorde tot de groep Pahud de Mortanges. Hij werd op 18 Mei 1943 gefusilleerd.

A. G. H. MAASSEN

geboren 3 Januari 1920, aangekomen 1940, stak in September 1941 samen met zijn clubgenoot J. J. van Rietschoten in een cano over naar Engeland, waar hij in opleiding werd genomen. In den daarop volgenden winter nam hij reeds deel aan verkenningsslandingen op de Nederlandsche kust. In Maart 1942 werd hij bij een dergelijke onderneming te Noordwijk door een Nederlandschen politie-ambtenaar gearresteerd en aan den vijand uitgeleverd. Na aanvankelijk in Wilhelms-hafen te zijn geïnterneerd, werd hij aan den S.D. overgegeven. Later via Amersfoort naar Vught overgebracht, is hij daar, in Maart 1943, door uitputting overleden.

J. C. MEIJER

geboren 5 September 1920, aangekomen 1940, viel in September 1941 in handen van de Deutsche Politie en werd aanvankelijk eenige maanden in Scheveningen vastgehouden. Later werd hij naar Maastricht overgebracht en aldaar op 11 Mei 1942 gefusilleerd.

F. A. PINKE

geboren 7 October 1923, aangekomen 1940, begon zijn spionage werk in December 1943. In de Septembertagen 1944 was hij in de omgeving van Arnhem werkzaam. Op 17 November viel hij den Duitschers in handen op de brug te Dieren. Daarna werd hij eenigen tijd in de gevangenis „de Kruisberg” te Doetinchem gevangen gezet. 20 Februari 1945 volgde overbrenging naar het concentratiekamp Wöblin, waar hij op 1 Maart 1945 aan dysenterie is overleden.

LOET KLEIN BOG.

Commissarisdiner 1940. De Societeit moet om 10 uur gesloten zijn en men zal wat door-bieren op 225. De stemming is goed. Borrel en diner waren als immer, uitstekend verzorgd. Ter opluistering is een bezoek gebracht aan „de Krullejongens”, een kegelclub van de Societeit „Standvastigheid”, die een etentje had op het „dispuut”. De Heeren zijn ook uitgenoodigd om een glaasje bier te komen drinken op 225. Dit gemêleerd gezelschap schaaft zich in de blauwe douche-keuken om een vaatje bier en vult met opgewekte kout, met aanval en verdediging en met een enkele stoeipartij de kleine ruimte. Loet zit op een kistje in een hoek met een „Krullejongen” te praten en overtuigt deze op de hem eigen genoegelijke en eenvoudige wijze van het een of ander betoogswaardig feit. De brave burger kan echt niet tegen zooveel vriendelijke redeneeringen op en kijkt wat beteuterd. Loet maakt er een eind aan en verdwijnt na een kinderlijk uitgelaten worstel-partijtje met Hans Sti weer in een andere hoek. Langzamerhand nemen de oude heeren afscheid en Sam organiseert in de voorkamer een spelletje Baccarat. Loet is direct van de partij. En hoewel de inzet laag is, loopen bij het vallen van de kaarten de gewonnen en verloren bedragen aardig op. Met groote opgewektheid constateeren de eerste spelers het einde van hun kapitaal en onmiddellijk wordt overgegaan tot het schrijven van de noodige „I owe you's”. Fortuna is Loet uitermate gunstig. Tevreden kijkt hij met 't groote ronde hoofd om zich heen, het voorhoofd rood van opwinding en de oogjes stralend van plezier. En dan, als hij weer eens alle inzetten bij elkaar mag grabbelen om ze op de steeds groeiende

hoop voor zich te leggen, dan wordt de naam „Oestertje” geboren. Oester, symbool van alles wat rond, gezellig, lekker en goed is, is de aangewezen naam voor Loet. Een naam, die hij ook blijft houden, nadat hij uitgelaten alle bonnetjes door de kamer heeft gesmeten en aan 't einde van deze nacht volkomen tevreden is met de gezelligheid en 't eigenlijk maar vervelend vindt, dat hij zoo gewonnen heeft.

DICK VAN LEEUWEN.

't Is vier uur 's nachts. Langzaam keert de rust op de Societeit terug. Het Bestuur staat, voordat er gesloten wordt, nog even na te praten achter het buffet, een laatste broodje ansjovis en een „koetsiertje” in de hand. Ze zijn allemaal kletsnat. En als er even niet gesproken wordt, hoort men het sinister geluid van vele vallende druppels in de nu duistere zalen. 't Is vannacht echt gezellig geweest. 't Festijn is geëindigd in een hevig gevecht met de brandspuit en er is raak gespoten. Op dit moment komt Dick binnen wandelen, keurig in rok gestoken met vlekkeloos wit en onberispelijk gesneden zwart. Zijn feestje met dames heeft hem tot dit uur buiten Delft gehouden. Een reactie kan niet uitblijven. Hector (tot op het hemd toe nat) grijpt een glas en werpt wat water naar het correct jong-mensch, teneinde dit ongezonde verschil in uiterlijk tenminste in principe uit den weg te ruimen. Het water treft zoo goed

doel, dat Dick razend wordt en den verschrikten Hector naar de keel vliegt. Ze rollen samen over den grond, door scherven en water, met het te verwachten bloederig gevolg: een diepe snede dwars over Hectors hand. De kemphanen worden gescheiden en druipen samen af naar Bethel, Dick een en al bezorgdheid over Hector, zijn kwaadheid en zijn smerig geworden rok geheel vergeten. Een half uur later ziet een nieuwsgierig voorbijganger, over het gordijntje van de behandelkamer op 't O.D. glurend, een vreemd schouwspel: op de operatietafel ligt Hector na de hechting van zijn wond genoeglijk een glaasje cognac te drinken en op een stoel daarnaast hangt lijkwit een armzalig slap figuurtje. Dick heeft dit bloederig gepruts niet kunnen aanzien en is van zijn stokje gegaan.

EDUARD VON BAUMHAUER.

De groenenkroeg was al eenige tijd aan de gang. En om eens even van het heerlijke najaarsweer te kunnen genieten werden zij uitgelaten op het bovenetzaal-terras, de feuten. De zon scheen, de bedienden liepen af en aan om de toekomstige heeren van sorbets te voorzien en met de sorbets en de zon steeg de stemming. Zij konden nu echt weer eens vrij met hun vriendjes praten. Ze leefden op, wisselden belevenissen uit, vertelden sterke verhalen, voelden zich heele kerels en vonden dat zij al aardig wat mans waren. Het moet een merkwaardig gezicht geweest zijn,

B. OOSTERBAAN

geboren 16 Maart 1919, aangekomen 1940, werd in September 1944 opgepakt en via Amersfoort naar Neuen-Gamme getransporteerd, alwaar hij na een kortstondige ziekte op 24 Februari 1945 overleed.

J. L. SANDERS

geboren 26 April 1921, aangekomen 1940, moest in Februari 1943 onderduiken en vertrok in October naar Spanje. Begin December 1943 werd hij door verraad gearresteerd in de Pyrenëen en via Compiègne naar Buchenwalde getransporteerd. In Mei 1944 overleed hij in Bergen-Belsen.

D. VAN SWAAIJ

geboren 7 Augustus 1921, aangekomen in 1940, organiseerde reeds in 1941 voor anderen den overtocht naar Engeland. In September van dat jaar geraakte hij in moeilijkheden en besloot zelf naar Engeland over te steken. De eerste keer kwam hij tot vlak onder de kust van Engeland, doch de wind, intuschen gedraaid, dreef hem terug naar een van de Zuid-Hollandsche eilanden, waar hij werd gevangen genomen. Nadat hij op ongeloofelijke wijze uit het S.D. hoofdkwartier te Rotterdam was ontsnapt, hernieuwde hij zijn poging. Na eenige tegenslag kon hij 22 November 1941 in zee steken. Vijf maanden later spoelde zijn lichaam te Noordwijk aan.

K. FOKMA

geboren 26 Juni 1923, aangekomen 1941, werd als gevolg van zijn illegale werkzaamheden in 1944 opgepakt en naar Vught vervoerd, alwaar hij in September van dat jaar gefusilleerd werd.

die horden een uur van te voren nog zoo bedeesd en nu steeds uitgelatener. Ze hadden het eindelijk lollig! Dat kon zoo niet voortduren, daar moest wat aan gedaan worden. Even later viel er op het dak, dat met het ijzeren brandtrapje met het terras in verbinding staat, wat activiteit waar te nemen. Een stelletje oude „pummels” was ingespannen met iets bezig. De foeten beneden, zoo nu en dan 'n steelsche blik naar het dak werpend, voelden zich niet heelemaal safe. Zij begrepen vaag, dat er wat aan de hand was daarboven en vermoedden, dat hun rust wel weer gauw verstoord kon worden. En inderdaad, even later spoot een krachtige straal water uit de handslang van het dak in de richting van de horde. De horde deinsde terug, maakte zich klein, dekte zich voor het water en uitte protesten. Een hoonend gelach van het dak was het antwoord. En toen gebeurde het. Er maakte zich iemand los uit de horde. Dwars tegen de straal liep hij over het balkon. Lenig en snel als een kat ging hij het trapje op en baande zich een weg over het dak. Geweldig uitgebekt werd hij daar, maar liet zich niet intimideeren. Even later veroverde hij de spuit, prompt veranderde de waterstraal van richting en nu kwam het hoongelach van het balkon.

PAUL VAN DANTZIG.

Wat de Duitscher hier kwam doen was voor Paul geen geheim. Hij wist daarbij drommels goed dat hij, als jood, een zeer zware kans maakte; maar juist daarom hield hij ze, vanaf het eerste

begin en op 't levensgevaarlijke af, voor den gek, zoolang hij het nog zou kunnen. De humor was Paul's beste vriend. Maar 't werd steeds moeilijker voor de Joden. Paul's actieve geest, steeds plannen makend, zooveel, dat van de uitvoering zelden iets kwam, moest tenslotte wel tot een ontsappingsplan komen. 't Kwam.

Gezeten op zijn zolderkamertje met uitzicht op den toren van de Nieuwe Kerk, waarop al vijf beklimmingsplannen waren gestrand, bedacht hij, dat, nu zijn jodenster hem belette Bachconcerten bij te wonen, de maat vol was en hij zijn negatieven strijd tegen den bezetter positief moest gaan maken.

Nadat hij gewoontegetrouw alle kanten van 't nieuwe inzicht in formule had gebracht, werd met wetenschappelijke nauwgezetheid een werkschema opgesteld. Proeven werden genomen. Rookschermen. Warmtegevend kussens. Enz. enz.

De actie die volgde, veranderde echter Paul's beredeneerde probleemstellende geest in een bijna onverantwoordelijk impulsieve. En zoo kwam het dat op een nacht... Hééé!

Paul stopt. Twee agenten. - Mijnheer, 't is over twaalf! (Joden mogen niet na achten op straat) - Mijnheer, U fietst een verboden richting en zonder licht! (Joden mogen niet fietsen) - Mijnheer, U vervoert een verdacht koffertje! (zwemvesten en een kompas) - Mijnheer, U gaat mee naar 't bureau.....

Toen de agenten „goed” bleken, bleek

nog dat Paul een jood was zonder „ster” met een P.B. zonder „J”. Weer liep 't goed af. Maar Engeland heeft Paul niet gezien.

WILLEM PAHUD DE MORTAGNES.

De Heer neemt, de Heer geeft, de Naam des Heeren zij geprezen.

Na deze laatste woorden van troost, die Willem voor zijn naaste familie en vrienden achterliet, is er welhaast geen voorval uit zijn leven te vertellen, dat hem in een zuivere herinnering zou kunnen terugroepen in onze gedachten.

Slechts één keer tijdens zijn leven heb ik begrepen, dat Willem een geloovig mensch was en dieper dacht dan één van ons vermoedde. Het was vóór hij zijn illegale werk begon, toen hij ziek lag op de zolder van O.D. 12. Voor het eerst hoorde ik niet die welwillende spot, die zijn woorden vaak tot korte en afgemeten zinnen vormde. Hij sprak zich duidelijk uit, dat hij God erkende en geloefde in zijn Almacht. Helaas ben ik het woordelijke van dat gesprek vergeten, maar ik herinner mij hoe ik zijn zwijgzaamheid, zijn spot en zijn plotselinge afzijdigheid, die de meesten van ons weten aan wereldsche omstandigheden, plotseling begreep als een verdediging en belijdenis tevens. Een verdediging van geslotenheid en spot. Hij werd er niet minder van, maar wij en zelfs zijn beste vrienden hebben een onvolledige en te oppervlakkige indruk van hem gekregen.

Pas door zijn strijd tegen den vijand van zijn overtuiging en door zijn dood, begripen wij wat we gemist hebben. Hij is niet te beklagen, maar wij allen, die ons zijn vrienden noemden en niet wisten waarom.

Als wij tijdens ons leven de laatste woorden van Willem vergeten, als hij ophoudt een voorbeeld te zijn, dan is iets mis met dat leven.

Vrienden van weleer - wij vonden
 Vele oude plaatsen leeg
 Toen de storm ten leste zwoeg
 En wij eindelijk keeren konden.

Bij het lezen der getallen
 En der namen van wie bleven
 Rijst de oude vraag in 't leven:
 Waarom steeds de besten vallen?

Vrienden van weleer - wij urven
 Vaak niet waar de dood U vond,
 Of wellicht op vreemden grond
 U een graf is toegemeten,

Hoe gij daar het leven liet,
 Wat Uw oog en 't laatste zagen,
 Wat Uw hart nog wilde vragen -
 Maar verschil maakt het ook niet:

Zoo w'U hier hebben gekend
 Zullen wij U ook gedenken:
 Wat gij eenmaal Delft kunnant schenken
 Blijft ons eigen tot in 't end:

Gij, die eens hier zijt getogen
 Liet iets van Uzelve achter
 Langs de smalle groene grachten,
 Door de stormen nauw bevoegen,

Waar de tijd in ligt verzonken -
 Op de hooggekromde ruggen
 Van de roodverweerde bruggen -
 In de huizen, scheef en dronken,

Dansend met hun spiegelbeelden
 Menuetten in de zonn-
 En in 't klaterend carillon,
 Dat de begeleiding speelde.....

Maar vooral in gindsche zalen,
 Waar Uw stemmen luide klonken,
 Waar Gij vriendschap hebt gedronken,
 Zal iets van U blijven dualen,

Zal Uw geest ons blijven wijzen
 Naar wat eens Uw streven was
 En, als Phoenix uit zijn aech,
 Telkens voor ons oog verrijzen.

Vrienden van weleer - wij wanen
 Soms, dat in een lichten nacht
 Uit den mist, die op de gracht
 Witte flarden legt, te samen

Gij omhoog gestegen zijt
 Langs den toren naar de wolken,
 Om daar boven te bevolken
 Een doorlichte Societeit.

Waaien wolken om den toren,
 Stijgen nevels uit de grachten,
 Ver als d' uiterste gedachten
 Kunnen wij Uw stem dan hooren:

Vrienden, wilt niet om ons rouwen,
 Dat was niet waarvoor wij stierven,
 Maar wilt wat wij U verwieven
 In de toekomst verder bouwen;

Drinket den Delftschen drank, dien wij
 In 't verleden U bereidden,
 Dan eert G' ons voor alle tijden
 't Allerbeste - Zoo het zij:

Neft het glas, gedenkt de dooden
 Hoe of waar zij zijn gevallen:
 Zij, die stierven voor ons allen
 Hebben ons dit glas geboden!

H. PRINS

geboren 13 Mei 1922, aangekomen 1941, viel in December 1944 in handen van de vijand, toen hij en zijn vriend E. Woutman wapens vervoerden. Op 7 Januari 1945 werd hij te Limmen bij Castricum gefusilleerd.

L. G. DE VAL

geboren 1 November 1920, aangekomen 1941, werd na zijn arrestatie in Juni 1944 in Scheveningen vastgehouden. Kort daarna volgde zijn overbrenging naar Vught, waar hij in September 1944 werd gefusilleerd.

E. WOUTMAN

geboren 14 Januari 1923, aangekomen 1941, werd bij het vervullen van een opdracht met H. Prins gevangen genomen en op 7 Januari 1945 te Limmen bij Castricum gefusilleerd.

VERMIST

J. VAN BLERKOM**Ir. D. TH. GEERLINGS****M. W. G. KOP****J. A. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR****H. VAN LENNEP****L. DE RAAIJ****M. REUHLIN****J. J. VAN RIETSCHOTEN****E. SIBENGA MULDER****A. J. WIJNANS**

JAAP VAN HAMEL en
HENNY ZADELHOFF.

In de middenzaal zit aan een der pilaren de club te borrelen. 't Is clubdië. De kring is eigenlijk te groot en de tafel is buiten bereik van de meesten. Op die tafel staan de gebruikelijke borrelattributen: de schalen met kaas, bollen en kroepoek, de glaasjes, de kruiken en... de flesch rood, de steun en toeverlaat van den president Jaap. Die zit ook nu met zijn rug tegen de pilaar en voert het hoogste woord en bij het leger worden van de flesch rood schallen luider zijn kreten: „Mijne Heeren”, „Juist!” en „Politesse” door de zalen. Hij heeft een klinkende donderrede voorbereid om straks op 't dispuut te houden. Hij zal de clubleden, die niet actief genoeg zijn, zooals bijvoorbeeld Henny, eens even vertellen, dat zij practisch al obscuur zijn en dat dat uit moet zijn.

Ondertusschen zitten deze met al een stevige borrel achter de kiezen luidruchtiger te brallen dan eenige Corpsleden toelaatbaar achten en vele stoelen worden scheef gezet voor een heftig debat met dergelijke belagers buiten de kring. Er vallen zelfs klappen. Ook Henny heeft zoo'n aanval te verduren van een ietwat opgeblazen derdejaars, die zich geweldig opwindt. Henny geeft daar wel reden toe, want hij kijkt zijn belager steeds aan met zijn slimme — ja eigenlijk te slimme — glinsterende oogjes achter de brillen, bovendien maakt hij de stont onmiddellijk principieel.

Japie maant voortdurend luid tot beperking van 't gesprek in eigen kring en tot aandacht voor de kruik. Als hij 't eindelijk op moet geven, gaat hij 't gezelschap maar voor naar 't dispuut, waar hij in besloten kring ook die zaak wel eens duidelijk aan de kaak zal stellen.

JAN VAN SLOOTEN.

Toen Jan eens 's avonds terug keerde van „Garos” en langs het O.D. wandelde, ergerde hij zich weer aan de hakenkruisvlag, de hel verlichte vensters en den arroganten schildwacht, die nota bene voor z'n oude kosthuis heen en weer wandelde: een of andere instantie had het huis gevorderd.

„Wij verduisteren — dan zij ook verduisteren!”

Jan stapt op de wacht af, dringt hem opzij en gaat met veel overtuiging naar binnen, loopt naar het schakelbord en draait de zekeringen er resoluut uit. Den verbluften post, die nog trachtte in te grijpen, wordt op hooge toon in beroerd Duitsch duidelijk gemaakt, dat hij de stoppen kan afhaken op het politie-bureau en weg stapt Jan, met de zekeringen in z'n zak, het huis in rep en roer, maar in 't pikdonker achterlatend.

SABOTAGE.

Eddy van Raalte, Menco Koenig vormen samen met Willem Pahud de Mortagnes. Ok van der Plas en anderen een van de eerste verzetsgroepen. Zelf maken zij hun springstoffen, na uitvoerige studie en met behulp van de schaakklokken van de Sociëteit Phoenix fabriceren zij tijdbommen.

Van de vele sabotagedaden, zooals spoorwegaanslagen en andere, wil ik hier een enkele noemen, omdat die zoo sprekend getuigt van hun buitengewone moed en koelbloedigheid.

Op een werf in de nabijheid van Rotterdam werd op last van de Duitschers een mijnenveger gebouwd, welke zijn voltooiing naderde. Piet en Jax, scheepsbouwers in hart en nieren, zien kans een tekening van het schip te bemachtigen en gezamenlijk zoeken zij een gunstige plek uit voor het plaatsen van een tijdbom.

Op een avond gaan enkelen van hen naar het schip en begeven zich, ondanks de Duitse bewaking ongemerkt aan boord. Onder in 't schip schroeven ze een zwaar deksel van een dubbelwandige ruimte. Ze plaatsen de bom in die ruimte, welke grootendeels met water gevuld blijkt te zijn, hetgeen de resultaten alleen maar kan begunstigen.

Na het deksel weer stevig te hebben bevestigd, gaan ze 1½ uur later eveneens ongemerkt weer van boord.

De volgende dag varen zij met een bootje langs de plek waar de mijnenveger zou moeten liggen. Er was in 't geheel niets van het schip te bekennen.

Helaas komt er op hun weg een man met uitstekende papieren, die echter toch een provocateur blijkt te zijn.

Begin Maart 1945 worden zij door verraad op heeterdaad betrapt en opgepakt.

**IMPRESSIONS A PROPOS DE LA
MORT PITOYABLE DU COMTE
ET DE LA COMTESSE MACARONI
DANS L'ANNÉE QUATRIÈME DE
LA GUERRE.**

Van verre al komt het vriendelijke wijsje over het oude grachtje aanjengelen, valsch in elk accoord en toch zoo vriendelijk en karakteristiek voor de Delftsche sfeer. De graaf leunt tegen het karretje, kleumerig met zijn wollen bouffante over zijn ooren en den hoed er stevig over heen getrokken als een aapje, dat uit warme streken naar ons kille, klamme kikkerlandje werd gebracht en er niet aarden kan. Zijn kleinzootje draait aan het oude orgeltje, dat rammelig en pieperig zijn vroolijke wijsjes tusschen de laatste goudgele blaren door de stralende herfstlucht inzendt, waar de ijle toontjes nog even in een klaterende zonnestraal schijnen na te trillen, voordat ze uitdooven. Langs de huizen komt de gravin aan, haar lief, oud rimpelgezichtje glimlachend met ontelbare kleine plooitjes om de nog zoo pientere, zwarte oogen, wonderlijke mengeling van krassen ouderdom en zuidelijke bevalligheid. In haar vriendelijk voortstropelen leeft nog steeds iets na van de vurige tarantella, die ze in haar jeugd danste, in haar oude, versleten stem klinkt nog steeds de echo van het zingen uit de volheid van een jong, warmbloedig hart en zelfs in haar armoedige, afgedragen kleeren, in den wijden rok, in de verbleekte bloemetjes van haar hoofddoekje, schuilt nog steeds de bevalligheid van het donkere meisje uit het Zuiden.

Een raam wordt opengeschoven en een muntstuk buitelt blinkend door de lucht om door de gravin in haar tambourijntje opgevangen te worden. „Grazie, signore, grazie, et toujours bonne santé!” en met haar stramme beenen maakt ze een diepe reverence. De graaf neemt zijn hoed met een breeden zwaai af. „Bonjour, monsieur, bonjour!” en het heele programma van het oude orgeltje wordt afgedraaid. Met een vriendelijk wuiven, niet onderdanig, maar minzaam, trekken ze weer verder van huis tot huis. Niet ten onrechte worden ze den graaf en de gravin genoemd. Men zou ze zich kunnen voorstellen in een oud paleisje van wit marmer tusschen bloeiende oleanders en sinaasappelboomen. Niet als bedelaars komen ze langs, maar als figuren uit een oud sprookje, gul schenkende van de blijheid van een onbekommerden Italiaanschen zomerdag, als afgezanten van de eeuwig bloeiende bloesemtui-
nen van een klein zonnig eiland in de omlijsting van zacht rimpelende golfjes onder een diepblauwen hemel tot een kil en regenachtig land, waar de heesche toontjes van een versleten orgeltje op een dof goudkleurigen herfstdag zijn als een bloeiende geranium in het kleine plekje zon van een vuil, donker binnenplaatsje.

DONDERDAGMORGEN 19 DECEMBER 1940, HIPPOLYTUSBUURT 4-6.

Plebs-tok, Plebs-tok, Plebs-tok, stommelt het op de houten trap.

Een schuchtere klop op de deur van de Redactiekamer, een gejaagd „ja“-geroep, en een even schuchtere persoon, die om de vermolmdde deur met wrakke paneelen zijn hoofd stak.

„Mijne Heeren, het spijt mij, maar ik moest U vertellen, dat de persen stilgelegd zijn . . . op hooger bevel”.

„Wie is hooger, de Zot, de Kerstspiegel, de Hoofdredacteur of de President Senaat?”

„Hi, hi, hi, dat weet ik niet, Mijnheer! Ik moest U alleenig zeggen dat er niet meer gedraaid wordt”.

Nanne sprong op. „En de Kerstspiegel dan? Nog 4 pagina's en dan kunnen we hem uitgeven, zeg aan Mijnheer M. dat wij doorgaan, al zakte de heele Gestapo door ons plafond . . . en laat Allard wat bier en fruit brengen voor het personeel beneden”.

Koortsachtige bedrijvigheid had er de laatste dagen geheerscht om de heerlijke, lollige, nunnige, ernstige, stichtelijke, dichtelijke en onbegrijpelijke Kerstspiegel klaar te krijgen; het nummer waar men telken jare zenuwachtig trappelend op zat te wachten, zoowel aan de leestafel, in het Roode Kamertje en de Bestuurderen-appartementen, als in de zoet geurende D.V. S.V. lokaliteiten.

Juist dit jaar waarin geheel in overeenstemming met onze gedachten een Kerstspiegel zou verschijnen, waarin alle grillige facetten van onze dierbare samenleving tot uiting kwamen, omdat de Redactie zich bewust was, dat dit waarschijnlijk het laatste groote nummer zou zijn, waarin zij zich onbelemmerd zou kunnen uitspreken.

Nog 4 pagina's te drukken, en één van de schoonste nummers van de hand van de Commissietot Redactie van het Officieel Orgaan van het Delftsch Studenten Corps en van de Centrale Commissie voor Studiebelenen had het levenslicht aanschouwd.

Verslagen zaten Nanne, Willem, Piet en ik om de met copybergen overvulde Redactietafel.

Het Zotje spoelde zijn met drukinkt besmeurde handjes in een overgebleven glaasje jenever en lachte, schaterde met open mond, zoodat zijn vinnige tong en zijn scherpe tandjes te zien waren.

„Het Corps in nood, de Spiegel dood, lang leve Ik!” zong hij, maar schoot dan pijlsnel door het sleutelgat en langs de leuning naar beneden om het zetsel in veiligheid te brengen tot beter tijden.

Een glimlach kwam om onze monden toen wij dit vroolijke menschje zagen, onze gedachten gleden naar zorgeloze tijden van ongehinderd drukken, schrijven, redigeeren en stoepjes maken, zonder dat de schaduw van een dreigende hand over het papier viel.

„Het is uit,” zei Nanne, en zoo Willem, Piet en ik.

„Maar ze zullen verdorie geen plezier van ons hebben, die schurken!”

Gehaast verlieten we de Redactiekamer, want over het lot van het Roode Boek, dat enkele kamers verder als een gouden schat lag te wachten op de lange grijpvingers van het Germaansche roofdier moest nog worden beslist.

Een harde klap . . . de trap af, naar buiten, steeds haastiger, onrustig omkijkend, verlieten we het kamertje, als waanden we al een vervolger achter ons.

Het Roode Boek werd gered, maar de Kerstspiegel ligt nog steeds te wachten op haar voltooiing.
 „Nog 4 pagina's zijn er te drukken, Mijnheer!” „Barst”, zei Nanne, „over 4 jaar hoor!”

Des ochtends.

„Morgen Piet”.

„Morgen Gilles”.

„Ha die Mom”.

„Is het dat je je Kerstrede nog moet maken?”

Het gesprek gaat verder over oplaag, uitreiking, rijtuigen, het dinertje met de uitgever, totdat plotseling als de weerlicht Allard binnenrent, ditmaal zonder koffie en koek.

„Heeren er zijn Gestapo op de Studentensoos!”

„Verdomd gezellig”.

„Laten we eens gaan kijken”.

Maar plotseling schiet als een donderstraal allen de bekende woorden van zekeren Professor te binnen:

„Weest U toch vóóral voorzichtig. . . . De Duitschers zijn òòh zoo gevaarlijk. . . .”

En men besluit rustig aan het werk te blijven. Maar Allard is niet te vreden en verteld dat de heeren de Almanak zoeken. Niemand hecht geloof aan deze woorden, evenmin de bezoekende Spiegelredacteuren en hiermee is de zaak afgedaan.

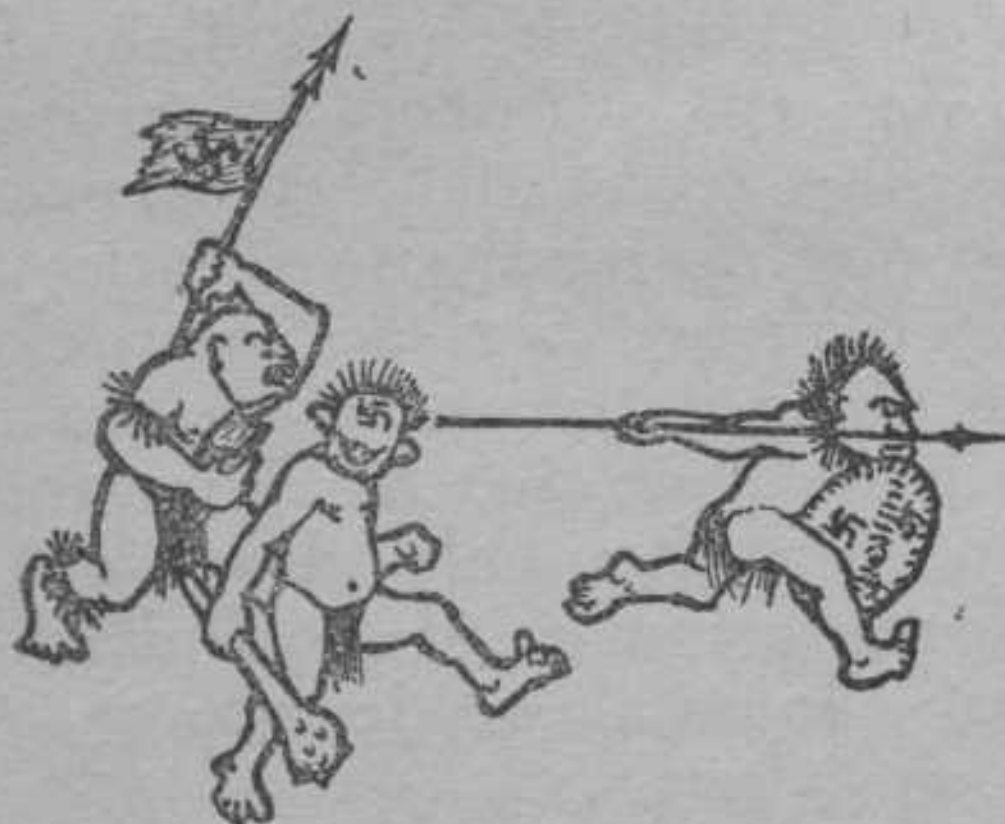
Terwijl de laatste hand wordt gelegd aan de voorbereidingen voor de Almanak uitreiking komen de eerste telefoon gesprekken binnen. De Gestapo heeft de Societeit stormenderhand veroverd en de stoottroepen zijn reeds tot de biljartzaal doorgedrongen. Alleen de Almanak blijft onvindbaar. De Redactie besluit dat deze laatste toestand moet blijven bestaan en overweegt alle exemplaren over te brengen naar de scheepswerf „de Zem” eigendom van den Heer Nuystenbrije de Zem. Het plan stuit echter op onoverkomenlijke verkeersmoeilijkheden en het resultaat is, dat alles per auto naar den Haag wordt vervoerd.

Vele kofferladingen zijn er mee gemoeid, maar als de Gestapo brieschend het gebouw binnenrent, wordt juist de laatste koffer langs hen heen naar buiten gebracht, waarbij men beleefd in de nauwe gang ruimte maakt om de heeren te laten passeeren. Terwijl nog eenige leden de laatste hand leggen aan het snel maar keurig verpakken, dichtplakken en adresseeren van een honderd exemplaren bestemd om per handkar in Delft te worden gedistribueerd, zitten de onvermoeibare speurders naar ontaarde geestelijke goederen op de kamer van de drukker uitgebreid te confereeren over de modus van in beslag-neming.

Uitslag:

Corps: 600 Almanakken.

Gestapo: 1 houten en 1 blanco Almanak en 4 redactieleden.

ODE AAN DE PHOENIX

Rare avis, weet je nog de dag, dat je door vreemde bruten werd vernederd en verkracht? Zelfs het zengende alles vergevende vuur, jouw element, werd je ontzegd en men liet je achter zonder vrienden, die je zalen konden maken tot hun levensinhoud. Alles was met één slag uit, en je verviel tot een beschimmelde melancholie, die je binnenste verteerde tot dat er niets meer overbleef dan de kale huid. Maar vóór dien dag leefde je nog voluit; allen die je liefhadden bedronken zich aan je edelmoedigheid om te vergeten hoe de buitenwereld veranderd was. Het was alsof je trouwe leden zich na de overrompeling van het land waar je bijna honderd jaar geleden neerstreek, krampachtig aan je vastklampten, omdat je bestaan herinneringen bij hen wakker riep, die steeds onwerkelijker werden.

En zoo moest ook de dag komen dat jij, en met jou ook ons recht op een plaats in je hart, door bruto machtsgeweld omvergeworpen werd. De dag waarop wij binnenkwamen om in je voorzaal een „dreckjude“, die was komen vragen wat je wilde gebruiken, vastgekluiserd te vinden op bevel van een aantal superieure germanen, die zonder introductie jegewijde ruimten hadden betreden. Die kerels, rotmoffen zeiden we toen nog niet, vertelden zoo maar dat je corps en jezelf opgeheven waren en je senatus en commissarissen hun mond konden houden. Voor het eerst betraden besturen van „niet bevriende“ vereenigingen je zalen om onmiddellijk opgeheven te worden. Hoe bewonderden ze jouw edel binnenstel! En jij glimlachte superieur. Want hoe betrekkelijk is alles.

Weet je nog dat Nuijstenbrije de Zem aan de achterdeur belde en van boven gewaarschuwd werd? Wat de gestapo natuurlijk door had. De führer van het stel kwam boven en wij, in de commissaris-kamer, stonden allen op toen hij binnenkwam. Zoo ontvangt men een vreemde, al is het een ongenoode. De gast waardeerde dit slecht; zijn opvoeders hadden hem blijkbaar geleerd, dat men met schreeuwen het verste komt. En ziet, Teggels werd als booswicht opgesloten: hij was „verhaftet“ en wel voorloopig in één van je separate toiletten, waar hem gelukkig elk half uur een „zwart“ pilsje verschaft kon worden.

Was 't niet droevig, dat de thesaurier niet precies wist hoe rijk je was bij het verhoor, dat het bestuur te ondergaan kreeg? De kleine S.S.-man had heel wat meer bewondering voor den consumabel die de flesscheninhoud van je buik uit zijn hoofd kende. En wat had dit Duitsche intellect geen plezier toen bleek, dat je inventaris Peter Vos, der millionendieb, de held uit die groszartige film, was; en dan zijn stil ontzag voor de fraaie naam van jouw dienstvaardige secretaris! Ach ja, een kinderhand is gauw gevuld. Zoo niet de hand van Charley, die ontembare oud-president; hij ging een „privat“ gesprek aan met het S.S.-officiertje over diens optreden en de nazipolitiek. Zoo nu en dan hoorde je de Duitscher schreeuwen, dat hij Charley onmiddellijk zou verhaften als deze zijn woorden niet herriep, waarop de wedervraag „of een Duitsch officier nog een eerewoord bezat“ meestal voldoende was om de gemoederen even te sussen.

Rinus was meesterlijk in zijn droge rol toen hij, na driemaal

„tee mit roem” toegesnauwd te zijn, laconiek opmerkte:
„Oh, thee met rhum”.

Oude Phoenix, weet je nog die laatste bestuursborrel aan het gouden hekje, die bijna gezellig werd en zoo luidruchtig dat het groene officiertje, een opstand vreezend, de bierkranen dreigde te doen sluiten. En het galgen boeren-koolmaal op de bovenetzaal, toen de laatste vroolijke stuiptrekking voorbij was en alles begon te verkillen? Het spel was uit toen om 7 uur onder bedreiging met zware sancties je zalen binnen 3 minuten ontruimd moesten zijn. De sigaren van f. 1.25, die elk jaar hoopten op Pandora, verdwenen in onze zakken; de Almanak-redactie werd in groene auto's geheschen waarbij een logge laars den heer 't Handje een hardhandig handje hielp en dat was, wat ons betrof, alles voor 1940, '41, '42, '43, '44 en '45 tot de Meimaand.

Het zijn lange jaren die ons gescheiden hebben, jaren van vernedering en verdrukking voor ons allen. Maar nu leef je weer, goede vogel, en je binnenste wordt „versierd” door een nieuw bestuur en jongeren ontsieren je vreemd aangekleede zalen. Nog wat meer geest en wat vuur om je inwendig te warmen en alles zal weer het oude lijken. Lijken zeg ik, want voor mij zal het oude niet terug komen. Te veel van de oude getrouwen zijn er niet meer. Jij mist ze, ik mis ze en er zijn velen met ons. Denk alleen eens aan die laatste dag in December: Loet K.B., Eddy, Pief, Bert, Dick, Jan Kes, Charley, Jacob, zij waren present toen en bleven het, voor alles waarvoor wij wilden leven, tot hun laatsten dag.

Vogel Phoenix, jouw onsterfelijkheid zij voor ons troost en steun. In jou zal een belangrijk deel van onze Delftsche levensperiode blijven liggen, met alle gevolgen van dien. En zoo is het goed!

HET SPROOKJE VAN DE DRIE VAZEN, OF HET GROOTE GEVAAR VOOR HET HOOGER ONDERWIJS.

Er waren eens drie heilige vazen van Delftsch blauw. Iedereen zei, dat ze héél oud en kostbaar waren en ofschoon ze daar zelf vroeger wel eens aan hadden getwijfeld, begonnen ze het tenslotte toch ook te gelooven en werden verschrikkelijk trotsch. Ze werden zelfs zóó trotsch, dat hun buiken opbolden en er kleine barstjes in hun oppervlak sprongen. Ze prijkten op een eereplaats: op de schoorsteen boven de Haard van een roemruchte Societeit. En omdat ze zoo oud waren, werden ze door alle Heeren met eerbied bejegend: de Borden, die boven hen hingen, mochten een enkele maal wel eens breken en de Glazen onder hen nogal eens vaker, zij zelf bleven onberoerd staan, wat er ook gebeurde. En er gebeurde vaak wat! Daar hadden ze verschrikkelijk veel over kunnen vertellen, als ze het niet zoo druk hadden met het bollen van hun buiken uit grootsigheid.

Tot er op een ochtend vreemde Kerels kwamen in regenjassen, die ze niet uittrokken en met hoeden, die ze niet afzetten. De Kerels deden net of de Societeit van hen was. Ze lieten iedereen binnen, maar niemand er uit en bestelden thee met rum en

taartjes. Na een tijdje lieten ze zelfs alle Heeren in een rij staan en brulden toen zoo hard, dat de Vazen het in hun buiken voelden nagonzen en verbaasd met hun dekseltjes klepperden. Zoo iets was nog nooit vertoond!

De volgende maanden was het heel stil op de Societeit. Er zaten nooit meer Heeren bij de haard, maar wel kwamen er nu en dan Mannen, die plat spraken en blauwe kielen droegen. Altijd als die Mannen waren geweest, stonden er minder Dingen in de zalen; eerst verdween een stel luie stoelen, dan hun vriend de Tafel-met-het-gat en op een keer zelfs het Buffet! Ook spookte het soms 's nachts: de vazen hoorden dan zacht gefluister, gestommel op de trap en gerinkel van flesschen. Ze meenden zelfs de stemmen van enkele Heeren te herkennen, maar dat kon natuurlijk niet, want de Heeren slopen nooit in het donker door de Societeit. Maar eens na zoo'n nacht was zelfs de Vogel verdwenen en ofschoon ze die nooit goed hadden kunnen zetten omdat hij nog verwaander deed dan zij, begrepen ze nu toch wel dat er iets heelemaal-niet-in-orde was.

Het was een zielig stelletje Vazen, dat daar boven de Haard stond. Ze schoven angstig dicht bij elkaar, bedekten zich met stof en vergaten van ellende hun buiken te bollen.

Maar op een zomersche dag, toen er weer Mannen waren geweest, kwamen er twee Heeren binnen zomaar door de Voordeur, die de Mannen hadden laten openstaan. Het waren nog Jonge Heeren: de Vazen hadden ze nog nooit zien zitten aan de haard, maar wel, vroeger eens tusschen de pilaren doorglurende, onder de klok. De Jonge Heeren liepen nieuwsgierig rond te kijken en vloekten erg. Tot ze opeens in een plekje zon boven de schoorsteen de Vazen zagen, op een stoel klommen, ze wegpakten, onder hun jassen stopten en heel hard heen liepen.

De drie Vazen prijkten weer op een schoorsteen, maar nu een heel andere. Er hing een verkleurd kleedje met franje over en ze stonden tusschen allerlei Pullen en Potten en Foto's-in-lijstjes. Het was de schoorsteen van een Studentenkast. Maar ze werden tenminste met eerbied behandeld en geregeld afgestofd; en het prettigste was, dat ze weer Heeren zagen, al waren het er maar weinig en erg Jonge. Tevreden bliezen ze hun buiken weer wat op.

Op een avond vrij laat zaten er op de boven-achterkamer van een heel oud grachtenhuis een paar Heeren en een Bediende wat te praten over de goede oude tijd, toen de juffrouw van beneden riep: „Heeren, daar is een Heer voor U”. Maar toen er na veel gestommel op de donkere trap tegen de deur werd geklopt, was het geen Heer maar warempel de Magnificus. Hij zag er bleek en ontdaan uit en zonk met een zucht in de stoel, die de Bediende bijschoof.

„Heeren”, zei de Magnificus, „neem mij niet kwalijk, dat ik U zoo laat derangeer, maar het Hooger Onderwijs is in Gevaar”.

Dat wisten de Heeren allang, maar toch zetten zij groote oogen op en een citeerde: „De T. H. is een brooze bol. . . .”.

„Juist”, zuchtte de Magnificus, „en vanavond ben ik opgebeld door een Autoriteit en die zei...” Kortom, het bleek, dat de Autoriteit erg van Vazen hield en ook had gehoord, dat de Vazen van de Societeit heel oud en kostbaar waren (dus was hij toch niet zóó'n Autoriteit); en daar hij meende, dat ze hem toekwamen en niet de twee Jonge Heeren, die ze meegen-

men en dus gestolen hadden, was het Hooger Onderwijs in Gevaar. „Wanneer niet binnen zoo en zoo veel tijd de Vazen worden terugbezorgd,” had de Autoriteit gezegd, „kwam het Hooger Onderwijs zelfs in Heel Groot Gevaar”.

Dit alles vertelde de Magnificus en hij vroeg de Heeren of ze niet binnen zoo en zoo veel tijd de Vazen konden opsporen en in het holst van de nacht achter dat en dat muurtje zetten, zonder vermelding van afzender. De Heeren beloofden hun best te zullen doen en de Bediende liet de Magnificus uit.

Sinds de Kerels en daarna de Mannen op de Societeit waren geweest, kwamen de Heeren op drie andere plaatsen bij elkaar: bij Tante Mien voor de borrel, bij Garos voor het eten en bij Koot voor het avondbier. Bij alle drie was het de volgende dag een drukte en bedoening van jewelste, iedereen vroeg: „Waar zijn de Vazen” en sprak over het Groot Gevaar. Maar omdat de Heeren niet bij Tante Mien, Garos en Koot kwamen voor het Hooger Onderwijs werd er toch veel gelachen en verbruikt.

Intusschen stonden de Vazen eenzaam op de schoorsteen van de Studentenkast, want de twee Jonge Heeren waren op reis en wisten niets van het Groot Gevaar. De Vazen wisten het echter wel (want Vazen hebben een manier om dingen te weten te komen, die geen Heer kan begrijpen) en ze werden zoo bar trotsch, dat al die beroering om hen te doen was, dat ze hun buiken bolden als nooit te voren.

„Het groote Gevaar”, zei de eerste,

„voor het Hooger”, zei de middelste,

„Onderwijs”, zei de derde,

„zijn Wij!” gilden ze allemaal en barstten bijkans. Ze dansen als dronken Heeren op de schoorsteen in 't rond en het bromde en zoemde in hun bolle buiken, dat de plaatjes haast uit de lijstjes trilden. Hoep! hun dekseltjes begonnen stui-vertje te verwisselen van de eene Vaas op de andere. „Leve Wij!”

Het gaf een lawaai als een oordeel, zoodat een Heer, die in de kamer er boven woonde eens kwam kijken wat daar samsodemierter wel aan het handje was; maar toen hij daar de dansende Vazen zag.....

Voor zoo en zoo veel tijd sloop omzichtig een gemaskerde Heer in het holst van de nacht naar dat en dat muurtje, zette er drie zielige, magere Vazen neer en holde harder dan hij kon weer weg.

Voor zoo en zoo veel tijd belde een andere Heer de Magnificus op, die in een Belangrijke Vergadering was gewikkeld, maar deze voor dit gesprek oogenblikkelijk schorste.

„Heeren”, kon hij even later melden”, het Groot Gevaar is geweken en het Hooger Onderwijs gered. De Vazen zijn Terecht....”

Men kon van menig hart een pak hooren vallen.

Eigenlijk zijn de Vazen de dupe van deze tragische geschiedenis, want niemand heeft ze ooit weer gezien. Hoogmoed komt voor den val, zult ge zeggen. Juist, maar toch....

Doch ik wil wedden, dat er over eenige tijd weer drie bolbuikige Vazen boven de haard van de Societeit prijken en dat over iets langere tijd men zal zeggen, dat ze heilig en heel oud en kostbaar zijn en over nog iets langere tijd, dat ze er altijd hebben gestaan.

„Kniesje knol”, zegt Mn triomphantelijk en gooit nog eens. „Dubbel vier: één vier . . . nog een vier . . . één drie . . . nog een, nee, dat kan niet. Jouw beurt.” Hij verschuift zijn bril wat, leunt achterover in zijn stoel om uit te rusten van de worp en kijkt toe hoe Ch hem met een 2-5 worp eruit gooit en de laatste punt, een roode, dichtzet. Voorloopig heeft hij dus niets meer in te brengen in het spel. — Hij draait zich om in zijn stoel, en als hij langs de leuning spiedend, Ts in een comfortable houding over een boek gebogen ziet zitten, roept hij hem toe:

„Zit-ie weer een beetje te slapen!?”

Het boek valt op de grond, Ts kijkt hem verschrikt met slaperige oogen aan en zegt:

„Nee, ik zit te lezen, ik ga straks naar bed” en hij neemt de krant weer op. „Ik las hier zonet iets voor het knipselboek. Het is verboden te vliegeren, hoe staat het er ook weer.” Hij zoekt en leest tenslotte voor „De Rijkscommissaris voor de bezette Nederlandsche Gebieden, maakt bekend dat met ingang van heden 10 April . . .”

„Dan kunnen we er vanavond nog snel eentje oplaten”, zegt Mn.

„Beter één vlieger in de lucht, dan tien op een verborgen schuilplaats onder het dak”, klinkt er van achter een teekentafel, waaruit de scherpzinnige lezer zal kunnen opmaken, dat deze scène zich in een studentenkamer afspeelt.

„Allemachtig alweer trik-trak”, zegt Ch en als hij klaar is met zetten, „Hier Mn, jij kunt weer”.

„Eerst overgooien”, zegt Mn, „misselijk, je dacht zeker dat ik het niet gezien had. Dat is nu juist, waarom trik-trak gooien niet altijd voordelig is. Aan de gewone speler ontgaan die finesses, want het is niet zoo eenvoudig, waarom het spel zoo is, als het is. Zal ik je dat eens haarfijn uitleggen?”

„Zit nou maar niet zoo te oreeren. Speel liever”.

„Nee, beste Ch. Het zal je heusch geen kwaad doen eens te luisteren hoe ik je zal inleiden in de hoogere trik-traktiek: dat kan je spelpeil best velen. De theorie van het bord b.v. is uiterst belangrijk. Heb je het boek van prof. Wegener „Ueber die Theorie der einfachen Brettspielen” al doorgewerkt?”

„Ik lees niets van een mof”.

„Zie je wel, je weet het niet. Je kent zelfs de eenvoudige grondbeginselen niet. Doe het nu zooals ik je gezegd heb, lees de inleiding, vooral de eerste honderd bladzijden zijn van het grootste belang . . .”

De deur gaat open en het geroezemoes in de gang richt de aandacht van de aanwezigen op het gesprek dat daar buiten gevoerd wordt.

„In mijn tijd woonde hier prof. K., het is blijkbaar het lot van alle mooie grachtenhuizen om in hun levenseinde studenten te herbergen. Wat helaas dit einde zal bespoedigen”.

Inmiddels is het gezelschap via het kleine trapje in de lage kamer afgedaald en de onbekende oudere gast stelt zich aan de aanwezigen voor. Het is de Heer P., die zoo juist voor het gezelschap Practische Studie een voordracht heeft gehouden, waarin hij zich niet beperkt heeft tot technische opsommingen, maar ook in het vuur van zijn betoog heeft uitgeweid over die eigenschappen van den ingenieur, die noch door het geven

van colleges, noch door het doen van examens in Delft kunnen worden aangekweekt.

Z., die den Heer P. naar dit vertrek heeft meegetroond, biedt hem een stoel aan met de woorden:

„Stelt U zich maar voor, dat dit een stoel is en het gezelschap, dat ik U in betere omstandigheden bij de haard van de Sociëteit zou hebben aangeboden”.

„Ach de plaats is niet zoo belangrijk. Het gaat om de sfeer: en die is hier, geloof ik, ook wel aanwezig”, antwoordt de Heer P. beleefd.

Ts is door deze opmerking plotseling klaar wakker. Hij buigt zich voorover in zijn stoel en zegt op min of meer onaangename wijze:

„Dat zal dan toch nog moeten blijken; daar kunt U nu nog heelemaal niet over oordeelen,” en iets kalmer vervolgt hij: „wat is nu de sfeer in een kamer, waarin 2 kerels zitten te trik-trakken, en een ander achter een teekenbord staat? Wat is de sfeer in een varkenshok? Zijn het niet de individuele eigenschappen van de bewoners van het hok, die de sfeer voortbrengen?”

Z., die zich voorloopig nog verantwoordelijk voelt voor de aanwezigheid van de oudere gast, vangt deze plotselinge uitbarsting tegen de Heer P. nog eenigszins op door in het midden te brengen, dat in een varkenshok de sfeer te verwaarloozen is bij de stank. „Op de Sociëteit”, zegt hij, „was dat ook wel eens het geval. Verdomme, als ik nog denk aan die zure verschaalde bierlucht, die je tegemoet kwam, als je 's ochtends de Sociëteit binnen trad”.

Daar de anderen op deze banale ontboezeming niet verder ingaan en het dus even stil is, klinken de stemmen van de trik-trakspelers duidelijker:

„Je moet eerst de 3 zetten, en dan pas de 6, regels zijn nu eenmaal regels”, zegt Mn; hij staat er beter voor dan een oogenblik geleden en is net zoo verdiept in het spel als Ch, die rustig antwoordt:

„Natuurlijk, beste Mn, dat weet ik best, als je goed opgelet had, had je gezien, dat hier een dubbele staat, die”

„Als je persé valsch wilt spelen”

Ch. laat deze onjuiste beschuldiging rustig langs zich heen gaan en maakt van de stilte aan de haard gebruik om een gedachte, die hij langzaam voor zichzelf geformuleerd had te berde te brengen:

„Ik geloof toch wel Ts, dat de Heer P. intuïtief op het eerste moment een sfeer kan aanvoelen. Later toch ook, als je ergens willekeurig op de wereld een vent ontmoet, die blijkt oud-corpslid te zijn, kan ik me voorstellen, dat je hem meteen aanvoelt en dat je dan samen een sfeer kunt opbouwen”.

„Ik kan me voorstellen, dat ik een oudlid ontmoet, die ik verdomd vervelend vind en wiens sfeer mij heelemaal niet zal aanlokken. Om vijf uur stond er op de Sociëteit een heele horde van zulke kerels te dringen om de trog”.

„Ja allicht, maar ik bedoel ook een goed Corpslid; die zul je later ook als zoodanig blijven herkennen”.

De Heer P. valt Ch. bij met: „Dat is heel juist, wat U daar zegt en ik heb dat ook dikwijls ondervonden, vooral in het buitenland. Ik herinner me hoe ik iemand aan zijn geheel versleten senaatsring herkende aan de bar van het Savoy-hotel in Hongkong. Er was nog maar een vage contour van de Corpsmaagd te zien, want die werd vroeger zooals je misschien wel weet „en relief” uitgevoerd. Jullie begrijpt, dat we er een gezellige avond van gemaakt hebben. Net of het er de Sociëteit was”.

De stem achter de teekentafel mengt zich weer in het gesprek: „Ik kan me voorstellen, hoe gezellig dit was, mijnheer P. U zat natuurlijk met Uw vriend aan het buffet, waar het schelle licht vroolijk werd weerkaatst in verchromde aschbakjes en tandenstokergarnituren; de bar, ongeveer 20 maal zoo lang

als normaal en bediend door een leger snelle en gediensstige, scheefoogige Ravesteintjes". „Eén whisky-soda voor mien hiel, ping pong, ping pong, en één Utlechtsch sneedje". Links een gezellige kring van Amerikaansche wapenfabrikanten met Russische grootvorstinnen, die net een nieuw vat aanslaan en rechts een onverstaanbaar twistgesprek tusschen twee nondescripte habitués. Daarachter een groep Philippino's, die zich verdringen om het afgodsbeeld van de gouden Phoenix, die natuurlijk van koper is, om die te kussen. — Echt de Societeitssfeer!"

„En een klein kaal mannetje, dat op de grond zit te bedelen", zegt Ts. „met een foetenboord om". Het lijkt, alsof de heer P., die deze persiflage wel apprecieert, toch eenigszins teleurgesteld is over het feit dat hij niet heelemaal au serieux schijnt te worden genomen.

„Daar kunt U nu wel om lachen", zegt hij, „maar ben je er dan wel van overtuigd, dat de Societeit zoo belangrijk is, dat je geen goed corpslid kan zijn buiten de kroeg?"

Z. gaat daarop in: „In ieder geval, geloof ik wel, dat velen van ons de Societeit erg missen, nu het corpsleven zich noodgedwongen afspeelt in een aantal studentenkamers". „Maar wat missen jullie dan zoo?"

„Nou gezelligheid b.v., borrels van Motor en Laga, clubinstallaties en dergelijke", zegt L. Maar Mn. voelt aan, dat het den Heer P. er niet zoo zeer om te doen is het gesprek gaande te houden, alswel dat hij tracht de aanwezigen uit te lokken hun meer onbewuste gedachten te formuleeren. Hij onderbreekt daarom zijn spel, en zegt:

„Dat is niet heelemaal juist Z. De Societeit is natuurlijk wel een centrum van gezelligheid, maar de belangrijkste functie, waardoor hij werkelijk noodig is voor het Corps is, dat het de eenige plaats is waar je de nieuwe leden kunt opvoeden tot goede Corpsleden".

En zich dan weer tot zijn partner wendend: „Neem me niet kwalijk, beste Ch., dat ik het spel even moest onderbreken, maar het was absoluut noodzakelijk, zooals je wel begrepen hebt. — Jij moet gooien".

De opmerking van Mn. is een aanleiding tot verdere gedachwisseling. „Dat is niet zoo gek, wat hij daar zegt. Inderdaad is de belangrijkste taak van de Societeit om de continuïteit van de Corpssfeer te verzekeren", zegt Z., terwijl Ts. de gedachte nog meer weet uit te werken en er een aphorisme van maakt:

„De Societeit is noodig om een goed Corpslid te worden, maar niet om het te zijn".

Doch de Heer P. is hierdoor niet bevredigd:

„Maar wat doe je dan nu, nu er geen Societeit meer is?" vraagt hij.

„Nu kunnen we ook geen nieuwe leden opvoeden. Er zijn weleens bijeenkomsten; voor ons ouderen zijn die wel gezellig, maar voor de opvoeding van de jongeren is dat niets waard", antwoordt Z.

„Ja, maar als deze toestand nog lang voortduurt zijn jullie allemaal weg, wat komt er dan van het nieuwe Corps terecht?"

„Als er een nieuw corps komt", merkt Ts. cynisch op. De Heer P. vat deze opmerking bij de horens, en met volle overtuiging, omdat het hier datgene geldt wat hem dierbaar is, slingert hij de volgende woorden eruit:

„Als de ouderen niet meer voor de continuïteit kunnen zorgen, komt er inderdaad geen nieuw Corps weer. Wat dacht je wel, jullie voelen het misschien nog aan, nu, hoe het moet, maar over een tijdje is dat verloren gegaan en als je niet over de normale middelen beschikt om voor de continuïteit te zorgen, dan moet je zoo iets vastleggen. Je moet het opschrijven".

„Ja, wat moeten we dan opschrijven?"

„Je moet opschrijven wat de essentie is van het Corps. Dat is je

plicht. Het Corps heeft niet alleen waarde voor de gezelligheid tijdens de studie, maar vooral ook als opvoedingsmilieu. Het is een leerschool voor later, als je in de praktijk staat. En datgene wat de waarde is van het Corps, moet je onder woorden brengen, moet je formuleeren".

„Dat begrijp ik wel", zegt Ts, „en we hebben er ook wel over gedacht om zoiets op te schrijven, maar het zijn begrippen, die haast niet onder woorden te brengen zijn".

„En toch moet je dat probeeren, want als je nu niet weet, wat de eigenlijke waarde van het Corps is, weet later niemand het meer. Nu heb je nog de gelegenheid om het je te realiseeren".

„Ja, de eigenlijke waarde van het Corps. Toch geloof ik dat, al zag je kans er iets goeds over te schrijven, het alleen begrijpelijk zou zijn voor iemand, die weet, hoe het Corps vroeger was. En voor menschen, die het niet meegemaakt hebben kan het stuk dus gerust ongeschreven blijven, want die begrijpen het toch niet. Net zoo goed als ik niet begrijp waarom je „vanaf heden" geen vliegers meer mag oplat. In de sfeer van die Rijkscommissaris kan ik ook niet komen".

„En blijkbaar kon hij ook niet in onze sfeer komen", zegt Z. „Ik kan me die Rijkscommissaris wel begrijpen, hoor", klinkt het vanachter de teekentafel. „Ik zou wel weten, wat ik moest verbieden. Ik zou het b.v. verbieden op straat met brillen te loopen, of sproeten te hebben. Je kunt natuurlijk ook gewoon de fietsen afnemen, zomaar, niet om ze te gebruiken, maar om ze openlijk zichtbaar ergens te laten verroesten; of wat ook heel leuk is, onder het motto van militaire verdediging breek je een stadswijk af, een mooi gedeelte met parken natuurlijk, en dan zet je overal bunkers neer, daar waar het stadsbeeld er door verknoeid wordt. Je bent maar één keer Rijkscommissaris, daar moet je van profiteeren. Ook aardig is: je laat eerst alle stelten inleveren en dan zet je het gebied onder water".

„Hij doet het veel lolliger", zegt Ch. bedroefd. „Hij neemt de wijnvoorraad uit de kelders van de Societeit in beslag. De helft gooit hij kapot op de Phoenixstraat en de rest houdt hij voor zichzelf".

Dit gaat Mn. te ver. „Als hij dan maar afblijft van het mahoniehouten trik-trakspel met de ivoren dobbelsteenen en het prachtige handgeweven speelvlak, dat nog achter het buffet staat".

De Heer P. kan niet nalaten hier op te zeggen: „Het trik-trakspel is blijkbaar tegenwoordig zeer belangrijk voor het Corps". „Ja zeker", zegt Mn., „en juist deze partij is van het allerhoogste belang. Kom Ch. jij moet". Ch. schudt zorgvuldig, werpt en volgt de steenen in hun loop. De eene steen blijft met een twee boven liggen. De andere rolt tot tusschen de schijven, maakt aarzelend eenige wentelinge en leunt tenslotte met zijn zesvlak tegen de rand van het bord.

„Kniesje knol!" klinkt het triomfantelijk...

EEN ANTAGONISTISCHE HYPOTHESE OVER HET CORPSLEVEN

De wijze, waarop in het Corps wordt geleefd en gereageerd, de geest, sfeer of stijl, of hoe men het ook wil noemen, zal waarschijnlijk in de toekomst anders zijn, dan voor de oorlog. Hiermede is uiteraard niets denigreerends gezegd: iedere gemeenschap moet naar gelang van de omstandigheden en de leden waaruit zij is samengesteld telkens opnieuw haar inhoud bepalen, zonder daarbij star vast te houden aan „zooals het vroeger was". Doch het is wellicht de moeite waard op dit moment, nu nog zooveel zwevende is en uit vele onzekere en

tegenstrijdige gevoelens en gedachten een nieuwe geest moet groeien, zich te bezinnen over de wezenlijke aard van het Corpseven van voorheen en de geestelijke instelling tegenover de maatschappij, die er werd gekweekt en waaraan ieder oud-Corpslid zooveel waarde hecht. Schrijver dezès noteerde het volgende in oorlogstijd en is zich ervan bewust, dat vroeger iets dergelijks nooit gepubliceerd kon worden, omdat, met een gevleugeld woord, „het Corps is als je moeder, daar spreek je niet over”; waarom hij nu wel tot publicatie overgaat zij verklaard in de laatste regelen van dit artikel.

Een volledige beschrijving van deze Corpssfeer te geven is een onmogelijkheid, maar toch kunnen er twee zeer karakteristieke eigenschappen naar voren worden gebracht, die in hun samenspel het goede Corpslid in zijn reactie's konden onderscheiden van de buitenwereld. De eerste karaktereigenschap, die zijn stempel op het Corpslid drukte, is het besef, dat au fond niets belangrijk is. De reacties, die hiervan het gevolg zijn, zijn dus grootendeels negatief.

Doch slecht diegene, die er van overtuigd is, dat er, alvorens hij door eigen onderzoek de waarde ervan heeft leeren kennen, geen zaken zijn in het leven, die een zoodanige achting verdienen, dat men er tegen op moet zien, is in staat om deze zaken, hoe groot en overweldigend zij ook schijnen, in hun ware verhoudingen te apprecieeren.

Deze houding kan aanleiding geven tot uitingen van verschillende aard. Wanneer een buitenstaander er mede in aanraking komt zijn het meestal vrijonaangename ervaringen die hij opdoet, omdat zijn vooroordeelen en heilige huisjes niet worden gerespecteerd, alleen al door het feit dat deze niet belangrijk genoeg worden gevonden.

Tegenover persoonlijkheden van formaat buiten het Corps werd deze houding zoowel door de leden individueel, alsook collectief onbewust in acht genomen en het was een natuurlijk feit, dat een professor of burgemeester vaak onhartelijker werd bejegend, dan een orgeldraaier, die uit hoofde van zijn functie minder pretentie's had en misschien ook meer lollige eigenschappen bezat.

Deze houding uitte zich niet alleen naar buiten, maar vooral ook naar binnen, met als gevolg, dat elk Corpslid voortdurend was blootgesteld aan een meedoogenlooze critiek, zoowel van zijn omgeving, als van zichzelf. Zoo was het gewoonte, dat in de Spiegel, juist vooraanstaande lieden in het Corps door het slijk werden gehaald.

Het is merkwaardig te zien hoe de qualificatie „onbelangrijk” op elk gebied werd toegepast. Of het nu sport betrof of de politiek, studie of geloof, tegenover al deze zaken toonde het Corpslid een meer dan gemiddelde objectiviteit. Ja zelfs de kern van het studentenleven: het „student-zijn” was slechts van relatieve waarde, zoodat het populair en opvallend studentikooze werd gemedend als de pest.

Hoewel deze neiging om geen enkele zaak à priori eenig gewicht toe te schrijven, alvorens het individu zelf de waarde ervan heeft leeren inzien, in wezen negatief is, is zij toch onmisbaar in een samenleving, daar zij leidt tot een onbevooroordeeld en objectief optreden.

Bij de beschouwing van de geschiedenis van het Corps moeten we echter tot de conclusie komen, dat tegenover deze negatieve karaktereigenschap een positieve aanwezig moet zijn geweest. Immers de leden vonden het Corps toch blijkbaar belangrijk genoeg om zich met alle krachten in te spannen het voortbestaan ervan te verzekeren.

Deze opponent wordt gevonden in een karaktereigenschap

die niet uitsluitend kenmerkend was voor een Corpslid en als zoodanig niet zoozeer opviel. Als tegenhanger van de hierboven genoemde, typisch Delftsche karaktertrek was hij echter absoluut noodzakelijk.

Het is het gevoel van verantwoordelijkheid.

Bedoeld is het verantwoordelijkheidsbesef, dat niet zoozeer voortkomt, uit een opgelegde plicht, maar van binnen uit iemand er toe brengt om, in welke situatie hij ook geplaatst is, een bepaalde houding te vertegenwoordigen, welke aan die situatie verschuldigd is.

Hiermede is niet gezegd, dat deze houding altijd aanleiding gaf tot sociaal verantwoorde daden. Het was b.v. heel goed mogelijk, dat een Corpslid in een situatie kwam, waarin hij zich verplicht voelde onterecht op te treden, net zoo goed als een senator zich verplicht achtte tegenover de buitenwereld een zeker decorum op te houden. Beiden gevoelden zij dan de verantwoordelijkheid om de spelregels, die de continuïteit van het Corps waarborgden, zoo goed mogelijk in acht te nemen. Dat het Corpsleven een spel was, beseften zij uit hoofde van de eerstgenoemde karaktereigenschap, maar tevens, dat het een goed spel was en waard gespeeld te worden. Uit deze zienswijze volgt tevens het gevoel van traditie, dat voor de studentenmaatschappij zoo kenmerkend was. Het was niet om der wille van de traditie zelve dat oude gebruiken werden gehandhaafd en men moet het in acht nemen ervan ook niet als een overgeleverde verplichting beschouwen, doch meer als een gevolg van het verantwoordelijkheidsbesef voor de continuïteit van het Corps en de regels van het spel.

Uit de antagonistische werking van dezes twee karaktertrekken bestond de kracht van het leven in het Corps.

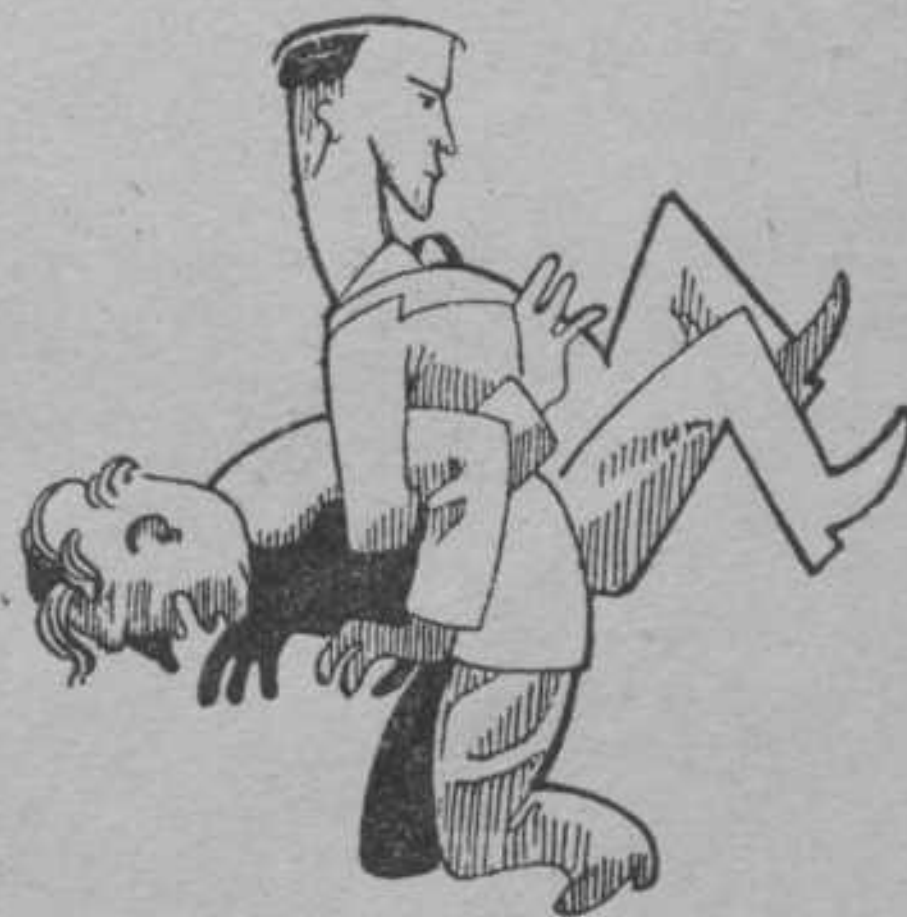
Het was niet zoo, dat er door de leden een compromis kon worden gevonden tusschen deze uitersten, doch de twee neigingen stonden steeds tegenover elkaar. Op het moment, dat men zich door de ééne beweging liet leiden, was de opponent uitgesloten. Dit gaf een element van onrust voor het geweten, want een houding of gebaar dat voor de eene zijde verantwoord was, was dat meestal voor de andere niet. Aangezien het Corpslid zich eigenlijk pas tevreden voelde, wanneer aan beide voorwaarden voldaan was, bereikte hij dat punt van tevredenheid met zichzelf en met anderen dus nooit.

De eenige oplossing, die een Corpslid sympathiek aandeed, was de souplesse waarmee sommigen van hen van het eene beginsel naar het andere konden omschakelen. Op geniale wijze wisten zulke personen op het juiste oogenblik de belachelijke zijde van een kant te belichten, om direct daarop in het serieuze over te gaan en tot positieve conclusies te komen. Zij waren de ware dragers van een studententraditie, wars van alle stijfheid, die het gevolg zou zijn van het bekrompen en stug vasthouden aan één bepaald principe.

Was slechts één der twee karaktereigenschappen zonder de aanwezigheid van de antagonist aanwezig, dan miste de betreffende persoon de volle waardeering. Het gebrek aan nonchalance bij een sterk gevoel van verantwoordelijkheid maakt iemand tot een ambtenaar. Mist daarentegen een gezellige vent op een gegeven moment het gevoel van verantwoordelijkheid, zooals b.v. de eeuwige student, die nooit tot iets daadwerkelijks komt, dan wordt hij tenslotte een maatschappelijke parasiet en niet voor vol aangezien.

Het doet onwaarschijnlijk aan, dat het wezen van het Corps alleen in deze twee karaktertrekken en hun antagonistische werking gelegen zou zijn geweest. Natuurlijk verklaart deze zienswijze ook niet alles wat in de studentenmaatschappij

van belang was. Doch het merkwaardige is, dat ze in haar eenvoud een verantwoording geeft van de voornaamste en meest verborgen karaktertrekken, die het Corpslid onderscheiden van een buitenstaander en zijn reactie's voor een vreemde onbegrijpelijk maakten.

En tenslotte is er bovendien de waarde van het Corpslidmaatschap voor later mede verklaard, aangezien de gestelde karaktertrekken noodzakelijke eischen zijn voor volwaardige menschen in de maatschappij.

Hoewel schrijver dezes er zich volkomen van bewust is, dat het noteeren en doen publiceeren van een artikel als het bovenstaande belachelijk en onbelangrijk is, heeft hij het toch in een oogenblik van verantwoordelijkheidsgevoel aan de redactie opgezonden.

J. J.

ABONNEERT U op

HET PAROOL

Actueel en vooruitstrevend
tijdens de bezetting
en na de bevrijding

Abonnements-
prijs **f3.90**
per kwartaal.
30 cent
per week.

Studenten-abonnementen

f3.-
per kwartaal

Aan **Het Parool**, Oude Delft 101-103, Delft, Tel. 1776

Ik verzoek U mij te noteren voor een
studenten gewoon abonnement op Uw blad per kwartaal week

Naam:

Adres:

Datum: 194

*) Doorhalen wat niet wordt verlangd.

Rije, rije, rije in een Jeep!

Tekst en Muziek
van de bekende Radio Artiesten

„De Spelbrekers”

Arrangement Joop Klein Essink.

Verkrijgbaar bij alle Muziekhandelaren.

MULDER'S HANDELMIJ. - DELFT

ANNO 1671

N.V. BROUWERIJ D'ORANJEBOOM

ROTTERDAM

KOMT eens over de brug
(De Boterbrug)
voor al Uw Verkade's artikelen

VAN DONKELAAR
staat voor U klaar

Koek, Biscuit, Biscuits,
Versnaperingen.

Vraagt ons VERKADE'S NIEUWS.

Voor goede **SCHOENEN**

ook *Nu*

Molenaar

WIJNHAVEN, TELEFOON 917

In de merken: GOW BOYS - JAL - SWIFT - TIMTUR.

Technische Boekhandel
WALTMAN
Binnenwatersloot 33-35
Telefoon 75, Delft

Sedert 1863
de boekhandel voor het
Technisch Hooger Onderwijs.

Uitgebreide voorraad op
elk gebied van
**Wetenschap, Kunst,
Letteren, enz. enz.**

Bloemenmagazijn
„multi flora”

Voor alle
voorkomende
Bloemwerken.

Markt 20 - Telefoon 2318

Laat Uw *maandgeld* storten bij de

SPAARBANK TE DELFT

OUDE DELFT 48. TELEFOON 466.

Neemt niet meer op, dan
noodig is en *U spaart!*

Uit giraal tegoed kunt U laten gireeren.

Vraagt inlichtingen.

De Spaarbank is geopend van 9.30-12 en van 2-3 uur.

Wilt U een goed verzorgd

Proefschrift?

Laat het dan verzorgen door
den ervaren en bekwamen Vakman

en ga naar

Drukkerij

WALTMAN

(A. J. MULDER)

BINNENKORT VERSCHIJNT

Prikkeldraad

**NEDERLANDSCHE
KRIJGSGEVANGENEN SPREKEN**

Alom in den Boekhandel verkrijgbaar.

Rijk geïllustreerd

Prijs f 9.-- per exemplaar

Delftsche Uitgevers Maatschappij, Oude Delft 101, Delft.

Drukkerij Waltman (A. J. Mulder)

Koornmarkt 62 - Delft - Tel. 1375

Alle voorkomende Drukwerken!

62